

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

13 Haziran 2012 Çarşamba

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

13 Haziran 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

Sayfa

“2000-2006 yılları arasında Almanya’da Neonazilerce öldürülen 8 Türk ve 1 Yunanlının cinayet olayını inceleme raporu”nun incelenmesi

1:40

İÇİNDEKİLER

	<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:40
Malik Ecder ÖZDEMİR	Sivas	2:12, 16, 19:20, 31:34
Hamza DAĞ	İzmir	7, 25, 39
Levent GÖK	Ankara	9, 23:27
İhsan ŞENER	Ordu	10, 12, 20:23, 33, 35, 39
Mustafa ERDEM	Ankara	12:15
Ülker GÜZEL	Ankara	15:16
Yusuf HALAÇOĞLU	Kayseri	17:20, 21, 23, 26
Oya ERONAT	Diyarbakır	23, 27, 33:35, 37
Mahmut TANAL	İstanbul	27, 30:33, 35:39
Mehmet METİNER	Adıyaman	27:31, 38:39
Ahmet Salih DAL	Kilis	32
Önerge		40

Açılma Saati: 11.17

Kapanma Saati: 13.14

BİRİNCİ OTURUM

13 Haziran 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 11.17

BAŞKAN : Ayhan Sefer ÜSTÜN (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ : Mehmet Naci BOSTANCI (Amasya)

BAŞKAN VEKİLİ : Mustafa Sezgin TANRIKULU (İstanbul)

SÖZCÜ : Yalçın AKDOĞAN (Ankara)

KÂTİP : Yusuf HALAÇOĞLU (Kayseri)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli üyelerimiz, 24'üncü Dönem on ikinci toplantımızı açıyoruz.

Toplantı yeter sayımız vardır. Genel Kurulumuz dün gece geç saatlere kadar çalıştığından, sanırım, arkadaşlarımız henüz Komisyona intikal edemediler ama biz bir taraftan yavaş yavaş başlayalım, müzakerelerimiz devam etsin.

Bugün gündemimizde çok önemli bir gündem maddesi var. **2000-2006 yılları arasında Almanya'da Neonazilerce öldürülen 8 Türk ve 1 Yunanlının cinayet olayını inceleme kararı almıştık, incelemiştik.**

Şimdi, Komisyonumuz bu cinayetlerle ilgili hazırlamış olduğu raporu inceleyecek.

Biliyorsunuz, almış olduğumuz kararda iki aşamalı bir çalışma programı vardı. Birincisi, olayları inceleme, raporlama; akabinde de yargı sürecini izleme. Rapor önümüze geldi. 90 sayfalık bir rapor. Ben rapora şöyle bir göz attım, gerçekten detaylı bir rapor. Dört bölümden oluşuyor. Başlangıç bölümü var. Başlangıç bölümünde Avrupa'daki ırkçılığı biraz inceliyor. Daha sonra Almanya'daki ırkçılığın tarihsel sürecini inceliyor. Ardından, 2000 ve 2006 yılları arasındaki cinayetlere şöyle bir girmiş, incelemiştir. Yine soruşturma süreçlerindeki aşamaları gözlemlemiş, rapor etmiş. En sonda da değerlendirme ve sonuç bölümü olarak geniş bir tahlil yapılmış.

Rapor, bu hâliyle Türk-Alman ilişkilerinde bundan sonra referans noktası olabilecek önemli bir çalışma. Ayrıca da Türkiye'nin geldiği nokta açısından da ben bu raporu önemsiyorum. Türkiye, artık sadece kendi sınırları içerisinde yaşayan soydaşlarının insan hakkı ihlallerini değil, gerektiğinde dünyanın neresinde olursa olsun diğer ülkelerde yaşayan soydaşlarının da insan hakkı ihlallerini hatta bir adım ötesinde üçüncü dünya ülkelerinde de olsa hangi milletten, hangi ırktan, dinden, mezhepten, meşrepten de olsa dünya üzerinde bir insan hakkı ihlali oluyorsa artık bu komisyon gündemini bu konuları da alabilecek kapasiteye ulaşmıştır. Bu rapor, bu çalışma bir yerde de bunu göstermektedir. Dolayısıyla, bu raporu baştan da önemsiyorum.

Şimdi, müzakerelere geçiyoruz. Söz isteyenlere söz vereceğim.

Malik Bey, buyurun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Gerçi, daha hâlâ bu komisyonda bir usulü oturtamadık gibi bir endişem var benim. Sizin sözünüzü kesmemek için... Daha önceki toplantılarda bu itirazımızı dile getiriyorduk. Oysa geçen dönemdeki uygulamalarda komisyon aynı Genel Kurul gibi komisyon Başkanının belirlediği gündem konuşulmadan önce, zaten çok uzun aralıklarla toplanıyoruz, son toplantıdan sonra geçen ve Türkiye’de yaşanan güncel olaylar hakkında, milletvekili arkadaşlarımız kendilerine intikal ettirilmiş olan olaylar hakkında en azından gündem dışı konuşma şansımız oluyordu, bunları gündeme getiriyorduk.

Bugün de nezaketsizlik olmasın diye sizin sözünüzü kesmedim, gündem dışı da söz almadım ama eğer izin verirsiniz hem rapora yönelik düşüncelerimi hem komisyonla paylaşmak istediğim başka düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Zaten ben de aslında onu arz ediyordum Malik Bey yani bizim sizin sözünüzü kesme gibi niyetimiz kesinlikle olamaz ancak gündeme girmeden gündemin başka bir alana savrulmasını da çok hoş karşılamıyorum çünkü hakikaten belirlenmiş bir gündem var, bir emek var. İşte görüyorsunuz bakın, 90 sayfa. Sizin de bu rapora büyük katkınız var, onu da ifade edeyim. Dolayısıyla, böyle önemli bir gündem maddesinin göz ardı edilmesini arzu etmiyoruz ama gündemle ilgili söz aldığınızda elbette güncel konularla ilgili, işte diyelim ki, Silivri’ye gittiniz, onunla ilgili bir şeyler söyleyebilirsiniz veya başka bir konu olabilir, bunları ifade edebilirsiniz. Bunu her zaman biz söylüyoruz. Ben gündemin göz ardı edilmesinden endişe duyduğum için bu hassasiyeti gösteriyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Teşekkürler.

O zaman, önce, toplantıya başlamadan önce niye çoğunluğumuz yok noktasındaki şikâyetten başlayayım samimi.

Gerçekten, Genel Kurulda da aynı havayı görüyoruz ama Komisyonda, ben daha önce dile getirdim, bir kısım arkadaşlarımız var, hiçbir arkadaşımızın şahsını rencide etmek için söylemiyorum, Komisyonumuzda, hem de Komisyonumuzun Sözcüsü bir milletvekilimiz Sayın Başbakanın Başdanışmanı, olabilir, saygı duyabilirim ama bu arkadaşımız bu tercihini bir an önce yapmalı, eğer Sayın Başbakanın Başdanışmanı olacaksa Komisyonun Sözcüsü olmamalı. Bu, bir nezaketsizliktir bana göre, ben böyle değerlendiriyorum. Takdir Komisyonun.

Rapora gelince, gerçekten birlikte gittik. Orada, Almanya’nın, bir hukuk devletinin kendi ülkesinde yaşanan insanlık dışı cinayetlere karşı refleksini, demokratik refleksini hep birlikte izledik. Bizden daha çok orada görüştüğümüz tek tek, insan hakları komiserinden tutun, o komisyon

yöneticileri, Sayın Merkel, daha o zaman henüz seçilmemişti, Alman Cumhurbaşkanının bu konudaki hassasiyetleri gerçekten hepimiz tarafından takdir edilmişti.

İlk gördüğümüz şey şuydu: Derhâl, Parlamento bu konuda, bu cinayetleri araştırmak üzere bir komisyon kurmuştu ve bu Komisyonunda, Komisyonun hem Başkanı, hem Komisyondaki çoğunluk muhalefetten oluşan bir komisyondur, doğru mu Sayın Başkanım? Orada şu ifade edildi, bence de doğru olan oydu yani araştırma komisyonlarında, bu tür komisyonlarda iktidar çoğunluğu değil muhalefet çoğunluğunun esas alınması çünkü yapılmış bir haksızlık, hukuksuzluk, adaletsizlik varsa bu araştırma komisyonlarında doğal olan muhalefetin çoğunlukta olması gerekiyordu.

Bu eleştirimi sunduktan sonra oradaki töreni gerçekten hep birlikte izledik, saygıyla izledik. Ben oradaki duygularımı burada ifade etmek istiyorum. Orada zaman zaman sorduk: İnsan hakları ihlalleri, işte yaşananları, günahsız yere öldürülen insanlar karşısında devletin tutumunu ve tavrını ve orada bir baba, şimdi, raporumuzda var, Alman yetkililerden bir talepte bulunmuştu “Oğlumun yaşadığı sokağa oğlumun adının verilmesini istiyorum.” demişti. Sizinle de paylaştım dedim ki: Bundan on dokuz yıl önce Sivas'ta 35 aydın katledilmişlerdi ve o insanların, orada hayatını kaybeden insanların aileleri, yakınları, toplumun büyük bir çoğunluğu en azından geçmişte Solingen'de olduğu gibi Sivas'ta bu yaşanan insanlık dışı vahşeti bir daha unutmamak adına Madımak Otelinin müze olması talebi vardı. Biz bunu ülkemizde gerçekleştiremedik ama Almanlar bizden daha önce davranmışlardı. Bu tür insani değerleri gerçekten demokrasiye yakışır bir biçimde yerine getirmenin gayreti içerisindeydiler. O tabloyu hep birlikte izledik.

Bu raporun ben de çok detaylı iyi hazırlanmış bir rapor olduğuna inanıyorum. Rapor üzerinde çok fazla eleştirel anlamda söyleyeceğim bir şey yoktur, yerinde bir çalışma yapılmıştır. Katkısı olan bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. İyi bir rapor olmuştur ama buradan çıkaracağımız dersler olması gerekiyor. Biraz önce söylediğim gibi, keşke biz de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunda olduğu gibi, Mecliste kurulan bu tür araştırma, soruşturma komisyonlarında iktidar çoğunluğunu aramayıp muhalefet çoğunlukta olsun, onların gözüyle bakalım, yaşanan bir hukuksuzluk, haksızlık varsa iktidar olarak bunları düzeltebilir miyiz mantığıyla bu komisyonlara bakabilirsek, bence en azından demokrasi adına bir ders çıkarmış oluruz diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, iki gün önce Silivri Cezaevine gittik. Çok teşekkür ediyorum, tabii ki, Komisyonun kararı olmasaydı Silivri Cezaevine gitme şansımız yoktu. Bundan üç yıl önce Silivri'ye bir kere daha gitmiştik arkadaşlarımızla. Oradaki tablo şu Sayın Başkanım:

Giderek Silivri'deki tutukluların sayısı her geçen gün artıyor. Bir kere, fiziki koşullardan şikâyetler zaman zaman yansdı, basında yansıyor. Günde on yedi saat suyun akmadığını, yemeklerin çok yağlı çıktığını... Oradaki tutuklu ve hükümlülerin fiziki koşullardan kaynaklanan şikâyetlerini bir kere daha Komisyonunuzda bize karşı dile getirdiler. Ama tabii, fiziki koşullardan çok oradaki

tabloya insan hakları bağlamında bakmamız, incelememiz gerekiyor. Orada tutuklu 3 milletvekilimiz vardı, Sayın Mehmet Haberal'ı ziyaret ettik, Sayın Mustafa Balbay'ı ziyaret ettik, Sayın Engin Alan'ı ziyaret ettik. Tam da dün seçimlerin üzerinden bir yıl geçmişti, bu arkadaşlarımızın milletvekilliğinin birinci yılı dolmuş olmasına rağmen, hâlâ cezaevindeydiler. Yine bir önceki toplantıda, tartışmalı toplantımızda Mardin Cezaevine gittiğimizde, orada BDP'den tutuklu 2 milletvekilini ziyaret ettiğimizi söylemiştik.

Gerçekten, bir kere daha İnsan Hakları Komisyonunda söylüyorum: Bunların suçları sabit değil henüz yani kamuoyunda yaratılan intibain tam tersine mahkûm değiller, tutuklular. Milletvekillerinin cezaevinde tutuklu olması bence insan haklarına aykırı bir durumdur, hukuka aykırıdır. Bu ayıbın bir an önce düzeltilmesi gerekiyor; bir.

Dün, orada sadece tutuklu milletvekilleriyle görüşmedik. Eski Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ, Hurşit Tolon, gazeteci Müyesser Yıldız, gazeteci Yalçın Küçük, yine Ülkü Ocaklarının Sivas eski Başkanı bir arkadaşımızı ve Sedat Peker'le birlikte kaldığı bir koğuşu birlikte ziyaret ettik. Tespitlerimizi oradaki yöneticilere söyledik.

Sayın Başkan, bakın, burada Sayın İlker Başbuğ'un belki -dün gazetelerde bir kısım demeci vardı- oradaki tutuklular şu isyandalar: Genelkurmay Başkanı diyor ki: "Ben 2002 yılında orgeneral oldum, 2009'a kadar da yedi yıl devletin hep en üst düzeyinde, tepesinde görev yaptım. Genelkurmay Başkanlığı yaptım. Burada bu süreçte, devleti Sayın Başbakanla, Cumhurbaşkanıyla birlikte yönettik. Prosedür gereği haftada bir kere Sayın Başbakanla görüşüyordum, ayda bir defa da Sayın Cumhurbaşkanıyla görüşüyordum. Nasıl olur ki, bu yedi yıllık süreçte ben bir taraftan Genelkurmay Başkanlığı yaparken bir taraftan yasadışı bir terör örgütünün kurucusu olabilirim?" Tırnak içerisinde söylüyorum, eski Genelkurmay Başkanının ifadesi bu. Yani çok belli bir tabirle, gündüz silahlı gece külahlı tabirinde olduğu gibi, tabir Sayın eski Genelkurmay Başkanına ait "Gündüzleri Genelkurmay Başkanlığı yapıyordum, geceleri silahlı terör örgütünün yöneticisi miydim? Bu adalete, bu hukuka sığmıyor hakkımdaki suçlamalar."

Yine İlker Başbuğ'la birlikte aynı koğuşta kalan Hurşit Tolon "Devletin bana şu ana kadar verdiği üç tane şeref madalyası var, bunları taşıyorum. Ben askerliğimi bu ülkeye hizmet için yaptım ama ömrümün bu yaşında benim boynuma bir şerefsizlik madalyası takılmaya çalışılıyor. Ben şimdi yasa dışı terör örgütünün üyesi yapıyorum bu özel yetkili mahkemelerin hazırladığı iddianamelerle." Son olarak Malatya Zirve Kitapevinde yaşanan cinayetinin de -bu davalar birleştirildi, biliyorsunuz- sanığı konumuna getirilmiş olmaktan dolayı infial içerisinde. Söylenenleri burada aktarmam belki doğru değil ama gerçekten görüştüğümüz, orada bu davadan, Ergenekon ve Balyoz davasından görüştüğümüz insanlar karşılaştıkları hukuksuzluğun, adaletsizliğin feryadı içerisinde ve biz, bunları milletvekilleri olarak dinledik. Hiç görüşmeyi planlamamıştık. Bir koğuştan diğerine geçerken

koridorda karşılaştığımız 3 kurmay albay görüşme programımızda olmamasına rağmen, ayaküstü bizi yakaladılar. Cumhuriyet başsavcısı orada, cezaevindeki gardiyanlar, güvenlik güçleri orada, yetkililer orada, hepimiz koridordayız. İsyân ediyor, Emekli Kurmay Albay Ahmet Topdağı ve Ali Rıza Sözen diyorlar ki: “Biz yurt dışında ihtisâs yaptık, kurmay albayız. Elli yıl boyunca terörle mücadele ettik, hiçbir şerefsizliğimiz olmadı. Ama bizim sadece bizim değil çocuklarımızın, ailemizin, çevremizin bu davadan dolayı onuru ve haysiyetiyle oynandı. Bu kadar hukuksuzluk, adaletsizlik olamaz. İddialar var Balyoz iddianamelerinde.” diyor. Diyor ki: “Mesela bir araba plakası veriliyor, iddianamede savcı yazmış, falan plakalı arabayla filan yere gittiniz. Emniyetten çıkarıyoruz, söylenen tarihte böyle plakalı bir araç yok, o tarihten üç yıl sonra trafiğe çıkmış. Adres veriliyor iddianamede, İstanbul’da falan semtte, falan mahallede, falan sokakta toplantı yaptınız diyorlar. İstanbul Büyükşehir Belediyesinden, tutanaklardan çıkarıyoruz, o tarihlerde öyle bir sokak yok. Bu söylenenden üç yıl sonra o sokağın adının verildiğini ispat ediyoruz. Ama ne yazık ki mahkemeler bunu görmüyor.”

Sayın eski Genelkurmay Başkanı da söyledi, bu davalarda, bir, gizli tanık ifadesi; iki, isimsiz ihbar mektupları; üç, dijital belgeler. “Bütün suçlamalar bunlar üzerine yürüyor.” diyor. Ben teknik adam düzeyinde değilim Sayın Başkan. Diyor ki: “O dijital belgelerin hazırlandığı bilgisayar programını falan soruyoruz, Amerika’da 2006 yılında piyasaya sürülmüş, Türkiye’ye gelişi 2007 yılı ama savcı iddianamesinde 2003’te bu programı kullanarak siz falan filan belgeler ürettiniz diyor.” Eski Genelkurmay Başkanı şunu söylüyor: “Çok konuştun diyorlar bana. Ne yapabiliirdim? 60 tane general tutuklu ve bu arkadaşlarımız suçsuz yere cezaevlerine götürülürken ben konuşmayacaktım da nasıl susacaktım?” diyor.

İki: “Hakkımdaki iddianameler 312’nci maddeden. Hükümeti devirmek için cürüm işlemiş olmak. Hangi cürümü işlemişim? Bir maddi delil olmadan bizim, buradaki tutukluların onuru ve haysiyetiyle oynamaya hiç kimsenin hakkı yok.” diyorlar.

Ezcümle, diğer milletvekilleri de aynı şekilde, bu özel yetkili mahkemelerin durumunu bize bir kere daha söylediler ve bizden talepleri şu: “Madem İnsan Hakları Komisyonu üyelerisiniz, bir kere olsun hiç olmazsa Silivri’de görülen davayı gelin, milletvekilleri olarak biz izleyin. Oradaki hukuksuzluğu, adaletsizliği, mahkemenin bizim savunmalarımızı dinlemeden savcının mütalaaaya geçiyor olması, bunlar çok açık, aleni hukuk garabetleri, hukuk katliamı yaşanıyor.” diyorlar.

Şimdi, buradan döneceğim, bir önceki toplantıda, Sayın Başkan, biraz tartışmalı geçti o toplantı belki ama...

BAŞKAN – Malik Bey, oraya geçmeyin de...

Bakın, konuştunuz, sizin sözünüzü kesmek de istemiyorum ama o konuya geçmeden şey yapın.

Değerli arkadaşlar, bakın, gerçekten bizim komisyonumuz cezaevleri konusunda hassas yani cezaevlerinde bir olumsuzluk varsa, bir maddi olumsuzluk, bir kötü muamele, sıkıntı, vesaire... Nereden bir ihbar gelse, biz hemen oraya gidiyoruz ve siz de gidiyorsunuz. Bu konuda çok hassasız ama şimdi, takdir edersiniz ki, bakın, sizin biraz önce anlattığınız konuların tamamı... Evet, belki ben de size katılabilirim bu konularda ama bu konularda hem Anayasa gereği hem bizim Kanunumuz gereği bizim mahkemelere “Sen bu adamları niye böyle yargılıyorsun? Niye şöyle yapıyorsun? Niye şu CD’yi, şu delili şöyle takdir ettin?” diyecek bir durumumuz yok.

Belki sizinle anlaşamadığımız bir konu. Siz de belki bizden bunu talep etmiyorsunuz yani bunu bir talep olarak algılamadım. Biraz kamuoyu yapalım. Olabilir, bakın, buna da saygı gösteriyorum ancak burada her cezaevinden döndükten sonra cezaevinin maddi konularıyla alakalı bir cümle... Gerçi raporu var ama sanki hâkim benim, yargıç benim, benim gözümün içerisine baka baka bunları söylüyor olmanız, dolayısıyla, hakikaten, acaba diyalogda mı bir şeyimiz var diye ben algılıyorum. Yoksa zaten yıllardan beri herkes söylüyor sizin söylediklerinizi. Bizim ... içerisinde de bizim bakanlarımızın söylüyor bir kısmını bunların.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ben de tam oraya gelecektim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Evet, bizim bakanlarımız söylüyor yani siz cezaevinden çıkar çıkmaz beyanatta buldunuz ama ben de diyorum ki: Şu komisyonunun gündemini sadece zaten Anayasa gereği yetkimiz olmayan bir konuya hasredersek o zaman bunları, bu işleri kaldıralım sadece bunu konuşalım anlamına gelir ki, bunda da kendi komisyonumuza haksızlık etmiş oluruz. Böyle bir düşüncedeyim yani.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Çok teşekkür ederim.

Konuşabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun, devam.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Bence tam tersine, sizin bu duruş ve tavrınızla bence İnsan Hakları Komisyonuna haksızlık ediyoruz çünkü bakın Sayın Başkan, geçen dönem de gittiğimiz cezaevindeki insanlar bize şunu söylediler, aynen sizin hassasiyetinizi arkadaşlarımız söylüyor: “Aman ha, dava konusunda konuşmayalım. Sudan şikâyetin var mı? Yemekten şikâyetin var mı? Fiziki koşullardan şikâyetin var mı? Cezaevinde kötü muamele var mı?” “Bizim görevimiz bununla sınırlı.” diyen komisyon üyesi arkadaşlarımıza çoğu tutuklu ve hükümlü dediler ki: “O zaman siz adınızı değiştirin, İnsan Hakları Komisyonu yapmayın, cezaevi komisyonu yapın ama İnsan Hakları Komisyonuyuz diyorsanız, bizim burada yediğimiz yemeğin, sıcak suyun önemi yok kardeşim. Benim en temel hakkım, özgürlüğüm elimden haksız yere alınıyorsa...” ki, siz de zaman zaman buna katılıyorsunuz, bu mahkemelerin verdiği kararların yanlışlığını artık siz söylüyorsunuz, Sayın Cumhurbaşkanı söylüyor hatta Sayın Başbakan söylüyor. “Haddini aştı, bunlar amacını aştı, yeniden

düzenlememiz gerekiyor.” diye herkesin konuştuğu bir alanda İnsan Hakları Komisyonu olarak biz konuşmayacaksak neyi konuşacağız Sayın Başkan?

Şimdi, tam da Sayın Başkan, bakın...

BAŞKAN - Ama siz deminden beri konuştunuz. Dersiniz ki: “Özel yetkili mahkemeleri kaldıralım.” Eyvallah, kaldırılır, ama CD neden böyle olmuş? Bunu ben bilemem ki arkadaşlar. Şu dosyanın arasındaki bir konudur bu CD meselesi.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkan, tam da bu konuya gelmek istiyorum.

Bugün, herhâlde daha sakin bir tonla konuşmaya çalışıyorum, kendimi o şekilde sınırlamaya çalışıyorum.

Tam da bu noktada Sayın Başkan, geçen tartışmalı toplantımızda dedim ki: Mardin Cezaevine gittik. 20 kişilik koğuştta 62 tane kadın kalıyordu. Arkadaşlarımızla beraber gittik. Sorduğumuzda bunların hiçbirisi, 62 kadından hiçbirisi dağda elinde silahla yakalanmamıştı. Hepsi KCK davasının sanıkları olarak oradalar, tutukluydular. Şimdi, bu tabloyu daha da ağırlaştırır şey, 5 kadın vardı orada, yetmiş yaşının üstünde kadın Sayın Başkan. Yetmiş yaşının üstündeki Cemile kadın...

BAŞKAN – Malik Bey...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Sayın Başkanım, bitireyim. Ne olur, bakın, tahammül gösterin, bir yere gelmeye çalışıyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Biz çıkalım isterseniz, Sayın Başkana hitap ettiğiniz için, üyelere gerek yok.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Estağfurullah Hamza Bey.

Sayın üyeler, Sayın Başkanın nezdinde bütün üyelerimize söylüyorum, özür diliyorum, bütün arkadaşlarıma söylüyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Biraz azar dağılsın şöyle, tek Başkanın üzerine gitmesin yani biz de biraz alalım payımızı.

BAŞKAN – Malik Bey, toparlayın lütfen.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Şu cümlelerin şu anına kadar bir azar var mı burada Sayın Başkan? İnsaf ya.

BAŞKAN – Hayır, azar yok.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Hamza Bey, yetmiş yaşında Cemile Yalçın'ın...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Daha önce söyledikleriniz...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ama söyledim de bir yere geleceğim şimdi, izin verin, müsaade edin, dinleyin beni ne olur, gözünü seveyim.

... tutuklanması doğru değil de peki, yardım yaptın, yataklık yaptın, PKK'lı terör örgütü üyesine evinde ekmek verdin, yemek verdin. Hangi babayiğit o koşullarda olur da gecenin bir saatinde gelip evi basılır da silahlı adamlara karşı ben sana vermiyorum diyebilir? O da ayrı bir tartışma konusu da ama bu kadını silahlı terör örgütünün kurucu üyesi yapmak, hukuka, akla ve mantığı aykırı dedim ve buradan tutandıktan okuyorum Sayın Başkan ve bitireceğim:

“Parasız eğitim istiyoruz diyen öğrencileri -özel yetkili mahkemeler için söylüyorum- puşu takan öğrencileri yasa dışı terör örgütünün üyesi yaptı özel yetkili mahkemeler. Şimdi ev kadınlarını yasa dışı terör örgütünün yöneticileri, geçmişte Türk Silahlı Kuvvetlerinde komutanlık yapmış olan insanlar yasa dışı terör örgütünün üyeleri, terör örgütü kurmaktan sorumlular, Genelkurmay Başkanı yasa dışı terör örgütünün üyesi.” İşte Genelkurmay Başkanının söylediğini söylüyorum. “Sayın Başkan, buradan Hükûmetinizi ikaz ediyorum,

-tutanaktan okuyorum- Türkiye’de gerçekten aslında bir yasa dışı değil belki yasası var - tırnak içinde- bir terör örgütü var, terör örgütü gibi çalışan örgüt var, o da özel yetkili mahkemeler.”

BAŞKAN – Nokta...Devam edin, ondan sonra...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Devam ediyorum: “Bu yasa içi gibi gözükten terör örgütünün yöneticisi başta bu örgüt -eğer varsa böyle bir örgüt- Adalet Bakanı ve sorumlusu Başbakanıdır.” diye devam ediyorum.

BAŞKAN – Suç işliyorsunuz, ben size söyleyelim bakın. Açık suç işliyorsunuz burada.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir dakika Sayın Başkan...

BAŞKAN – Çok açık söyleyeyim bakın.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Tam da buraya geleceğim.

Sayın Başkanım, konuşmamı kesecekseniz sizi dinleyeyim.

BAŞKAN – Bu mahkemelik bir konu.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Zaten anlıyorum çünkü bu toplantıdan hemen sonra, bu tutanaklarda var, diyorum ki: “Yasa dışı özel bu mahkemeler terör örgütü gibi çalışıyor.” Ben hukukçu değilim, siz hukukçusunuz.

BAŞKAN – “Gibi” den sonra nokta, devam ediyor cümle.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Güzel. Devam edeceğim, aynen söylüyorum ve “Bunlar hukuku katlediyor, bunlar adaleti katlediyor.” diyorum. Bunlar tutanaklarda var.

Üzüntümü söyleyeyim, bitireyim Sayın Başkan.

Hâlâ aynı tavrınızı sürdürüyorsunuz. Bu toplantı bitiyor, arkasından hemen bakıyorum, Tutanak Müdürlüğünden sadece Malik Ecdar Özdemir’in konuşmalarının tutanakları isteniyor.

BAŞKAN – İstendi, evet.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Güzel.

Görüyorum ki, Sayın Başkan, beni bağışlayın, kusura bakmayın, İnsan Hakları Komisyonunda bile, Mecliste, bu kürsüde yasama görevini yaparken düşüncelerimizi söylerken, önce Sayın Bakana suç diye siz söylüyorsunuz, hâlâ bugün diyorsunuz ki; “Suç işliyorsun.”

BAŞKAN - Malik Bey...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir izin verin Sayın Başkan, beni bir dinleyin.

BAŞKAN – Bana sorarsan, ben sana dava açardım.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir dakika. Bir şey söylüyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bakanın danışmanı geldi “Tutanakları istiyorum.” dedi. Ben de gittim, istettim ve verdim. Bunda ne var? Sen de istesen sana da verecektik.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bakanın danışmanı bu toplantıyı hemen biter bitmez nereden duydu da tutanak istedi?

BAŞKAN – Bakanın danışması toplantıdan sonra buraya geldi.

Malik Bey, bizim toplantımız on ikide bitti. Bakanın danışmanı buraya geldiğinde saat birdi.

Siz bir şey ima ediyorsanız söyleyin bana, açık söyleyin.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ben söylüyorum.

BAŞKAN – Söyle...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Açıkça söyleyeceğim.

BAŞKAN – Söyle... Ne diyorsun? Ne söylüyorsun? Söyle.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - İnsan Hakları Komisyonu başkanı, beni bağışlayın, tırnak içinde söylüyorum, sen hâlâ beni eğer bir tuzağa çekmeye çalışıyorsan...

Sayın Başkanım, ben bütün kelimelerimi seçerek söylüyorum. Tarafınızdan ya da bu iktidar...

BAŞKAN – O sözleri bana söylemiş olsaydın sana dava açardım. Açık söyleyeyim bak.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Sayın Başkan, bakın bir şey söyleyeyim.

Tehdit etme, ne olur.

BAŞKAN – Tehdit etmiyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - İnsan Hakları Komisyonundayız, tehdit ediyorsun.

BAŞKAN - Burası komisyon. Öyle bir şey yok.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir dakika.

Tam da bu noktaya geleceğim.

Bir dakika Sayın Başkan.

Önce bir bitireyim.

Tam da bu noktada...

LEVENT GÖK (Ankara) – Bırakın da bitirsin.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Bitiremiyor, sorun o.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bitiremiyorum çünkü Sayın Başkan durmadan itiraz ediyor, araya giriyor.

İhsan Bey, bir izin verin, bir şey söylüyorum.

Bakın Sayın Başkan “Özel yetkili mahkemeler bugün belki yasayla kurulmuş ama âdeta bir yok etme, imha etme, hukuku katletme adına bir örgüt gibi çalışıyor âdeta.” diyorum.

Sen ısrarla beni bir suç işlemeye iteklemeye çalışıyorsan o gün ve bugün, Sayın Başkan, ben bu tuzağa düşmem.

BAŞKAN – Ben bir hukukçu olarak burada suç unsuru görüyorum Malik Bey.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ama bir şey söyleyeyim: İnsan Hakları Komisyonu Başkanı muhbirlik yapmamalı. Yani tutanağa geçen...

BAŞKAN – Sana onu iade ediyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - ... konuşmaları Adalet Bakanına şikâyet ediyorsunuz.

BAŞKAN - Muhbir, burada konuşulanları hemen çıkıp basına bildirmektir.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Hayır. Adalet Bakanının hangi danışmanı oradaydı ki, hemen tutanakları...

BAŞKAN – Onu da ben sana söyleyeyim.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Tutanakları kim getirtti Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ben istettim. Adam geldi bana. Vermeyecek mi sin?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Adalet Bakanının danışmanı hemen geldi toplantıdan sonra, öyle mi?

BAŞKAN – Buradaydı saat 13.00’te. Şahit istiyorsan arkadaşlarım burada. Tamam mı?

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Sayın Başkan, ben bir şey söyleyeyim, bir kere daha söylüyorum.

BAŞKAN – Kimsenin arkasından film çevirmeyiz, merak etme Malik Bey.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Kaldı ki, özel yetkili mahkemeler konusunda...

BAŞKAN – Sözüünün arkasında duramayacaksan söyleme o sözlerini.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ben arkasında durmayacağım sözünü söylemem.

Ben bir kere daha söylüyorum, diyorum ki: “Âdeta hukuku...”

BAŞKAN – O zaman dur.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Burada var işte.

BAŞKAN – Cümle kesiliyor.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Arıyorsun. Cımbızla.

BAŞKAN - Cümle kesiliyor orada.

Teşekkür ederiz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir dakika Sayın Başkan.

Sözümü kesmeyin. Bir dakika...

Sözümü kesemezsiniz Sayın Başkan. Bir dakika...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Sayın Başkan, bunu yapamazsınız.

BAŞKAN – Burada insanlar da konuşacak.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bu saygısızlıktır.

BAŞKAN – Saygısızlık değil.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Sayın Başkan, saygısızlıktır.

BAŞKAN – Bak, tam kırk beş dakikadan beri sen konuşuyorsun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Yapmayın...

BAŞKAN – Tamam.

Teşekkür ederiz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Bu tavır doğru bir tavır değil Sayın Başkan.

Siz Komisyon Başkanısınız, bu tavrınız doğru bir tavır değil.

BAŞKAN – Malik Bey, savunma yapacaksan git mahkemede yap.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bir dakika...

Konuşmalarımı cımbızla çekip...

BAŞKAN – Savunma yapacaksan git mahkemede yap.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ben savunma falan yapmıyorum, ben milletvekilliği görevimi yapıyorum.

BAŞKAN - O zaman, teşekkür ederiz.

Konu bu, gündemimiz bu.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bugün hâlâ, Sayın Başbakan da söyledi, özel yetkili mahkemelerin amacını...

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Sayın Başkan, yaptığınız saygısızlık, kusura bakmayın. Bu saygısızlığa tahammül edemem.

BAŞKAN – Edemezseniz edemeyin.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ne demek edemezsen edeme? Siz Komisyon Başkanınız ya! Bu nasıl tavır ya!

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Böyle bir anlayış olabilir mi?

BAŞKAN – Kaç defa ikaz ettim.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Neyi ikaz ediyorsun? Benim sözümü niye kesiyorsun kardeşim?

BAŞKAN – Kesirim. Kırk beş dakikada...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Bitireceğim.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Kırk beş dakika oldu, hâlâ konuşacak mısınız?

BAŞKAN – Saat çeyrek var. Kırk beş dakika konuşamazsınız.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Siz bunu saygıyla karşılayabilir misiniz?

BAŞKAN – Malik Bey...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Siz buna davet ediyorsunuz.

MUSTAFA ERDEM (Ankara) - Sayın Başkanım, İhsan Bey, bitirsin, son cümlesi neyse, onu söylesin.

BAŞKAN – İki üç sefer ikaz ettim Mustafa Bey.

MUSTAFA ERDEM (Ankara) – Malik Bey, son cümlelerinizi söyleyin.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – İsrarla, Sayın Başkan, her ne kadar cımbızla bir şey ararsan ara diyorum ki, bir kere daha söylüyorum, burada var, tutanaktan okuyorum: “Özel yetkili mahkemeler bugün belki yasayla kurulmuş ama âdetâ hukuku yok etme, bir imha aracı gibi çalışıyor, hukuku katletmeye çalışıyor. Adalet Bakanı bu işe çözüm bulmalıdır.” diyorum.

Sayın Başbakan da bugün özel yetkili mahkemelerden şikâyetçi, Cumhurbaşkanı da şikâyetçi.

Bir kere daha söylüyorum, bunu da yaz ceza olacaksa: Görünen o ki, özel yetkili mahkemeler konusunda cemaatle AKP arasında bir kavga var, inşallah bu kavgayı bitirirsiniz. Başka canı yanan insanlar olmadan Türkiye bu özel yetkili mahkemeler belasından kurtulur.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli komisyon üyelerimiz, ben üniversiteden gelen birisi sıfatıyla bazı şeyleri doğrusu Meclis çalışmalarını içerisinde, üniversiteyle mukayese etmek durumunda kalıyorum.

Bizde zaman zaman zarf mazrufun önüne geçiyor, zaman zaman gündem farklı alanlara kayıyor ve dolayısıyla, yapmamız gereken çalışmalarda verimlilik en az düzeye kadar inmiş oluyor. Bundan dolayı da üzüntü duyuyorum. Bu, hem Genel Kurul çalışmalarında hem de komisyonlarımızda maalesef gözüküyor.

Öncelikle, rapor konusu ve şu çalışmalarımızla alakalı bir iki hususa değinmek istiyorum.

Yine bir akademik çalışma esprisi içerisinde mütalaa edilecek olursa, bizim komisyonumuzun raporu 90 sayfa, konunun özü itibarıyla 10 sayfaya incek kadar bizi ilgilendiren taraf, 70-80 sayfalık

detay, doğrudan konunun alanını değil detaylarını, çerçevesini oluşturuyor. Bu anlamda, raporun öze taalluk eden taraflarının sanırım buradaki komisyon üyelerimizin bilgisi ve değerlendirmesi bakımından daha yararlı olacağını düşünüyorum.

Buradaki konuşmalarda da, Malik Bey, yanlış anlaşılmazsa, efendim, bizim şu anki toplantımızın ana gündem maddesi Neonazi cinayetleri ile Almanya'da yaşanan trajedi ve buna yönelik Türkiye Hükûmetinin ve Parlamentosunun yapması gereken faaliyetlerle doğrudan alakalı bir husus.

Biz Sayın Başkanımızın ve sizlerin de iştirakiyle 4 arkadaşımız, toplam 5 kişiydik, öyle sanıyorum ben, 5 kişi Berlin'e gittik ve orada yaşanan olayları bizatihi failerinden ziyade mağdurlarından dinlemiş olduk. Bu çerçevede de 8 Türk kardeşimizi geniş bir çerçevede, derin bir duygusallıkla izledik ve bunların acılarını da nefislerimizde hissettik ama onları dinlemeden önce de Alman makamlarının gerek araştırma komisyon üyeleri gerek Hükûmet komiseri gerekse ombudsman denilen hanımefendiyle de bir şekilde birlikte olduk ve dinledik.

Bende oluşan o anki kanaati sizlerle paylaşmak isterim: Alman Hükûmetinin gerçekten böyle bir yaşamdan, böyle bir trajediden ciddi rahatsızlık duyduğunu, Almanya gibi demokratik bir ülkede, Almanya gibi modern bir ülkede böylesine faşizan ve Nazist bir uygulamanın olmaması gerektiğini düşündüklerini, olmasından veya böyle bir şeyin açığa çıkmasından da mahcup oldukları kanaatini anlamış idim.

Nitekim, gerek araştırma komisyonu üyesinin gerekse Hükûmet komiserinin beyanlarından algıladığımız kadarıyla da ifadeleri aynen şu merkezdeydi: "Bugüne kadar masanın karşı tarafında biz, bu tarafında sizsiniz, biz Türkiye'deki insan hakkı ihlalleriyle ilgili olarak devamlı araştırmalarda bulunuyor ve sizleri eleştiriyor idik ama karşılaşılan manzarada, şu anda eleştirilen, yargılan, sorgulanan biziz, eleştiren, araştıran, soruşturan sizsiniz." ifadesini kullanmışlardı.

Yine aynı şekilde, o muhterem hanımefendi, siz onun adını da biliyorsunuz, ismi de var burada, bilge kişi sıfatıyla -benim öbür kelimeye pek dilim de dönmüyor, aklım da ermiyor- akil adam pozisyonunda bizlere maktul yakınlarının haklarını arama konusunda ciddi, samimi bir çalışma içerisinde olduğunu, onların haklarının korunması noktasında gerek Dışişleri gerek Adalet gerekse İçişleri Bakanlıklarıyla girişimlerde bulunduğunu, maddi, manevi her türlü hak taleplerinin bizatihi kendisi tarafından rehberlik edilerek bir şekilde sonuca ulaştırılmaya katkı sağlayacağını ifade etmişlerdi.

Ancak oradan ayrıldıktan sonra, benim edindiğim kanaat, Alman makamlarının Türkiye'den gelenlerin bir şekilde hüsnü zan beslemeleri, onlara karşı iyi niyet taşımaları ve onların yaptığı beyanları samimiyetle algılamaları ve bu sorunun çözüleceğine dair iyi niyetle Türkiye'ye dönmeleri gibi bir kanaat hasıl oldu yani açıkçası, oradakiler bizleri bir şekilde iyi bir misafirperverlik algılaması

içerisinde misafir ettiler, kendilerini bir şekilde suçlu gibi göstermek ve mağdurların, mazlumların haklarını da itiraf etmek gibi bir konumla bu olayın içerisinden sıyrılabileceklerini ifade etmiş oldular. Ancak, orada benim en çok üzüldüğüm taraf, mağdurların dinlenildiği anda yaşadığımız acıdır. Evet, Merkel'le görüştük, Meclis Başkanıyla görüştük, gelecek Cumhurbaşkanıyla görüştük, Gauf'la görüştük. Çok da bizi memnun eden beyanlarda da bulundular, açıklamalarda da bulundular ama netice itibarıyla asıl maktullerin yakınları, mağdurlar bizim için çok önemliydi.

Orada, şunu anladım ki, Alman Hükûmeti veya Alman derin devleti veya Alman istihbaratı - bu kavramların hangisini takdir ederseniz kullanabilirsiniz çünkü üçü de aynı yola, aynı yöreye çıkıyor- bu olayları sistemli olarak yapmış veya bu olaylar yaptırılmış. Bu olayların özellikle Türk adı taşıyor ortak paydası benim çok çok dikkatimi çekti. Anadolu'nun çeşitli yörelerine mensup, farklı etnik veya mezhep konumunda olmalarına rağmen, orada temsil etmiş oldukları pasaporttan dolayı Türk ortak paydasında cezalandırılması, terbiye edilmesi, tehdit edilmesi veya Türkiye'ye caydırıcılık noktasında hepsinin birden gönderilmesi için seçilmiş kurbanlar olduğu anlaşılıyor.

Bir diğer husus -ki, bu, beni orada çok etkilemişti- olayların vukusu ayrı bir olay, vuku sonrası uygulanan trajedi çok daha ayrı bir olay ki, bana göre ikinci aşamanın birincisinden daha etkin olduğu kanaatini taşıyorum. Birincide birer kurban seçilmiş ve bu kurbanlar Hakk'a borcunu ödemiş, Hakk'a yürümüşler. O yürüme esnasından sonra yaşanan acı kalanların her gün ölümüne sebebiyet vermiş. Öylesine sosyal ve psikolojik bir baskıya maruz kalmışlar ki, yaşananlardan ve ithamlardan dolayı mağdurlar kendi cenazelerine sahip çıkamayacak bir psikolojik travma yaşamışlar. Gayriahlaki isnatlar, insanlık dışı uygulamalar, terör uzantısı, uyuşturucu, narkotik bağımlısı veya ensest ilişkilere kadar tutabilirsiniz bunu -ki, ben çok rahatsızlık duymuştum- aile içi şiddetin mağdurları şeklinde, sosyal bir baskı, ölü yakınları, mağdurlar bir şekilde kendilerine "Babam", "Kardeşim", "Ağabeyim" deme şansını bulamamışlar. Böylesine bir mağduriyet yaşamışlar. Bu çok ciddi bir acıydı diye düşünüyorum.

Sonuçta, biz oradan ayrılıp buraya geldiğimizde bir şeye daha dikkatinizi çekmek istedim -ki, ben düşünerek bunları ifade ediyorum- bu 8 kişi sıradan, seçilmiş bir kişidir ve olgu tamamen tesadüflere dayalı diye düşünüyorum. Yoksa bunların sahip oldukları dönerci cinayeti ortak bir kavram gibi geliştiriliyor ki, bu, Almanya'da yaşayan Türk toplumunun sosyal statüsünü aşağılara çekmek için uydurulmuş bir kavram. Aslını sorarsanız, dönerci bir tane var onların içerisinde, diğerleri dönerci falan değil ama bunlar "Dönerci" kavramı altında sosyal sınıfın en mağdurları olarak gösterilmeye çalışılıyor. Bunlar tamamen tesadüfen seçilmiş kurbanlar diye düşünüyorum veya bölgelerinde sivrilmiş, yeni palazlanmaya çalışmış ve Türk kimlikleriyle dikkati çekmiş konumda olan insanlar ama öyle anlaşılıyor ki, henüz Alman araştırma birimlerinin, Emniyetinin, istihbaratının gizli tuttuğu, gerçeğini açıklamadığı bir sürü mağdur var. Bunların sayılarınının 180'e kadar, 200'e kadar

çıkıldığı yönünde rivayetler var. Ama biz, henüz Almanya'da yaşayan Türk ölülerinin hangi olayın mağduru olduğu konusunda sağlıklı bir bilgiye de sahip değiliz. Bunlar aysbergin görünen yüzü. Dışarıya çıktığı için kamu tarafından takdir edilmiş, algılanmış ve üzerine yürünmüş ama bir Solingen olayı bunun içerisinde yok. Bu Solingen bunun benzeri bir olay mı? Ki, daha sonra Gaziantep'te ailenin yaşadığı acılar, yakılan evler, yıkılan evler veya çeşitli yerlerde tesadüf gibi öldürülen Türkler bu olayların dışında gibi algılanıyor. İnanıyorum ki, bizim Komisyonumuzun alacağı karar, yapacağı takip ve uygulayacağı baskı, şu ana kadar faili meçhul şeklinde Alman makamları tarafından katledilenlerin de bu listeye eklenmeleri gerçeğini ortaya çıkaracaktır diye düşünüyorum.

Bir başka hususa, yine bu vesileyle alakalı olarak temas etmek isterim.

Değerli Komisyon üyeleri, Almanya Türklere yönelik baskı ve şiddeti bana göre hâlâ devam ettiriyor kanısındayım. Biz, her ne kadar Avrupa Birliği uğruna birtakım şeyleri görmezden gelsek veya birtakım şeyleri sinemize çeksek de netice itibarıyla onlar kendi bütünlükleri ve gelecekleri adına kendilerine zarar vereceğine inandıkları her şeyin önünü kesmeye ve sonuç itibarıyla da bunlardan kurtulmaya yönelik gayretlerini devam ettiriyorlar.

Üzülerek ifade etmek istiyorum ki, AKP Hükûmetinin şu ana kadar uyguladığı "Asimilasyon değil entegrasyon" kavramının, sonuç itibarıyla, entegrasyonun da asimilasyon kapısına çıktığı gerçeğini biz Komisyon üyelerine Almanya'ya gittiğimizde göstermiştir ve nitekim, başta Sayın Başkanımız olmak üzere entegrasyonun asimilasyondan farklı olmadığını, buna karşılık yeni bir kavram geliştirmenin daha sağlıklı olacağını ifade etmeleri beni gelinen noktada mutlu etmiş ama geçen süredeki mağduriyetlerden dolayı da üzümüştür.

Bir hususun daha altını çizmekte yarar vardır.

Sayın Başkan, müsaade ederseniz bunu da ifade etmek istiyorum.

Alman makamları, şu anda, bir eyalette bir Türk parlamentere deyim yerindeyse psikolojik ve siyasi baskı uyguluyor. Bunun gerekçesi, ben bugün bir önerge de verdim sizlere, oradaki insanların bir derin devlet ürünü olarak katledildikleri yönündeki bir beyanı itirafıdır. Böyle bir şeyin Alman istihbaratının veya derin devletinin veya gizli yapılanmasının hâlâ Türklerin haklarını itiraf noktasında tereddütlü olduğu, bunları kamuya açıklama noktasında henüz karar vermediği veya bundan sonra olabileceklere de bir tür kapı araladığını da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Ülker Hanım, buyurun.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Sayın Başkan ve değerli milletvekili arkadaşlarım; ben konuya geçmeden önce Malik Bey için bir özel program yapmayı teklif ediyorum çünkü her programda daha ilk başlangıçta cezaevleri, cezaevleri, cezaevleri... Gerçekten gitmedim ama...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Keşke gitseydiniz.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) - Giderim inşallah, kısmet olursa. Ama çok iyi takipçisiyim uygulamaların.

Yani her toplantıda programın, gündemin dışında Malik Bey'in cezaevlerinden bu kadar bahsedebilmesi bizim için de güzel bir şey ama bir anlamda bizim hakkımızı da ihlal gibi geliyor bana.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Öyle bir amacım yok.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Biliyorum öyle amacınız olmadığını ancak süre en az bir saat, yarım saat tamamen size tahsis edilmiş oluyor. Ya bundan sonra programımızın saatini yarım saat öne alalım, Malik Bey bu konudaki görüşlerini ifade etsinler, ondan sonra gündemimize başlayalım veya Malik Bey için bir özel gündem yapalım ve...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Cezaevleri için yapsak daya iyi olur.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Komisyonumuz var, yapıldı.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) - Ben o Komisyonun üyesiyim Ülker Hanım, onun için cezaevlerini konuşalım diyorum.

ÜLKER GÜZEL (Ankara) – Biliyorum ancak bizim de gündemi bir an önce görüşüp, komisyonun çalışmalarını faydalı şekilde tamamlama arzumuz var.

Efendim, bu, gerçekten çok enteresan ve güzel bir rapor olmuş. Belki de bilinenleri bizim önümüze koymuş olma açısından derli toplu yapılan bir çalışmanın ürünü. Tabii, sadece Almanya'yı içine almış, öyle tahmin ediyorum ki, hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde bu tip uygulamalar, yabancılara karşı özel bu şekilde -devletin içeriden desteği var mı veya yok mu, bilemiyorum- birtakım istenmeyen, insan haklarına uygun düşmeyen uygulamaların olduğunu görüyoruz.

Ben yaşadığım bir örneği, belki daha önce sizlerle paylaştım ama tekrar paylaşmak istiyorum.

İsveç'te 1940'larda veya 45'lerde -bunu Hocamız belki daha iyi bilirler- başlayan ve 1970'li, 80'li yıllara kadar uzanan, kırk yıl süren, göçmenlere karşı uygulanan, özellikle hastaneye yatmış göçmen kadınları kısırlaştırma şeklinde bir insan hakları ihlali görülmüştür. 1997 senesinde bir basın mensubunun yapmış olduğu araştırma neticesinde bu ortaya çıkarılmış ve basın mensubu o günkü İsveç Hükûmetini suçlamıştır ve İsveçli, Göçmenlerden Sorumlu Bakan, özellikle yapılan bu araştırma karşısında inkâr geçmemiş, kabul etmiş, "Evet, biz bu konuda ırkımızı korumak için, neslimizi korumak için, çünkü bizim neslimiz güzel bir nesildir -işin altında yatan ana nokta oydu- bunu yaptık, başarılı olduk. Şimdi hayatta kalanlara da ne kadar düşüyorsa tazminat ödemeye hazırız." şeklinde bir beyanatta bulunmuşlardır. Bu kadar dünyanın... Hak, hukuk, eşitlik, kanun uygulamaları, insan hakları açısından rahatlıkla İsveç'ten bahsedilebilmektedir ama yapılan araştırmalar ülkelerin aslında hiç de göründükleri gibi olmadığını göstermektedir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hocam, sağ olun, teşekkür ederiz.

Yusuf Bey...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Neyse, sağ olun Sayın Başkan, ben en baştan söz istemiştim ama herhâlde bir bildiğiniz vardır yani Başkan olarak.

BAŞKAN – Hocam, şöyle: Bir oradan, bir buradan bir dağılım yapıyoruz.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şimdi, öncelikle hepinize saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, Sayın Başkan, bu Komisyon aldığım bütün sinyallere göre herkesin güven duyduğu bir komisyon. Bakın, geçen gün burada kanun tasarısının ön şeyini görüştüğümüz, Başbakanlıkta oluşturulan İnsan Hakları Kurumunun bir değerinin olmadığını özellikle tekrar söyleyebilirim. Çünkü yürütmenin atadığı ve yürütmeyi denetleyen bir kurumu kimse kale almaz. Ama bu kurum, şu an Meclisin oluşturduğu bu Komisyon, İnceleme Komisyonu, herkes tarafından güvenilir bulunan bir komisyon. Onu özellikle belirtmek istiyorum ve bu güvenirliliğini devam ettirmesi gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, hazırlanan rapor, ellerine sağlık arkadaşlarımızın ama bazı konular var ki bu konuları çok ciddi şekilde, bunlarla birlikte değerlendirmek gerekiyor. Gerçekten, Almanya’da Neonazilerin yapmış olduklarını biliyoruz ama sadece Almanya’da yapılmıyor, Avusturya’da da... Ve bunlar, biraz önce söylendiği gibi, “entegrasyon” adı altında yapılıyor ve büyük paralar ayrılıyor buna. Ben Avusturya’da bizzat şahit oldum, ayrıca yine Avusturya’da yaptığımız bir toplantıda da, bu, soykırımla ilgili bir toplantıda da aynı şeylerle karşılaştık. İsviçre’de aynı şekilde, bizim oradaki Türklere uygulananlar, gözaltına alınıp iki sene bırakılmayanlar, mahkemeye çıkarılmayıp daha sonra da hiç sanki tutuklanmamış gibi serbest bırakılanlar -ki birisi benim dayımın oğlu, bizzat yaşanmış yani- İsveç’te dediğiniz gibi olaylar, Norveç’te keza, Fransa’da zaten görülüyor, Kuzey Afrika’daki özellikle göçmenlere uygulananlar. Daha doğrusu şöyle söyleyeyim: Batı hep gözümüzde büyüttüğümüz bir coğrafya. Nasıl büyüttük biz gözümüzde? 1699 Karlofça, ilk toprak kaybımız ve o tarihten itibaren Batı artık bizim için ulaşılması gereken bir âdeta Kızılelma olmuş. Sürekli olarak bir aşağılık duygusu içerisinde davranılmış ve bugün bile Türkiye hâlâ “Avrupa Birliği” diyor, hâlâ “Avrupa” diyor, “medeni” diyor. Hâlbuki hepimizin çok yakından tanıdığı, işte, Mehmet Akif Ersoy ne diyor? “Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar.”

Şimdi, medeniyetle teknoloji farklı şeyler biliyorsunuz ki. Batı dünyasının aslında kendine dönük bir insan hakları düşüncesi vardır yani kendi insanlarına. Ama kendi insanları dışındaki ikinci grup insanlara karşı aynı duygu içinde değiller. Yani siz orada herhâlde yaşadınız, biliyorsunuz, oradaki insanlarımızın şikâyetlerini de biliyorsunuz, nasıl davranıldığını, bir aşağılanma, ikinci sınıf vatandaş. Yani çok gidip geldiğim için ben de o taraflara, bunları bizzat bilen insanlardanım. Yani bu

şikâyet her zaman vardır. Yani sadece Almanya'da değil, Avrupa coğrafyasındaki diğer ülkelerde de var.

Şimdi, şurasını çok iyi bilelim: Ekonomik bakımdan iyi olduğu dönemlerde Avrupa daha toleranslı, içinde yaşayan ikinci türden vatandaşlarına veyahut da insanlara daha hoşgörüyü, belli bir ölçüde hoşgörüyü bakan bir niteliğe sahip. Ama ekonomik durumları zayıflamaya başladığı andan itibaren, dikkat ederseniz, Avrupa'da milliyetçilik, aşırı ırkçılık hatta, aşırı milliyetçilik ve ırkçılık gündeme gelmiştir ve bugün Avrupa'nın hemen her ülkesinde ırkçı partiler kurulmak suretiyle önemli oy potansiyeline de sahip olmuştur. Yunanistan da bunun içerisine dâhil, Bulgaristan dâhil, diğer Avrupa ülkeleri dâhil. Ve bugün Avrupa ekonomik olarak çöküyor ve ülkelerin birçoğu da çökmüş. Bakın, bu ülkelerdeki insan hakları ihlalleri daha da artacak bundan sonra. Bunun için de bizim Türkiye olarak standardımızı bozmadan, hatta yükselterek Avrupa'yı mercek altına alma zorunluluğumuz vardır. Orada çünkü bizim 5 milyona yakın insanımız yaşıyor, bütün Avrupa geneli için söylüyorum. Bizim insanımız ama sadece bizim insanlarımızın dışında başka insanlar da yaşıyor, onlara da bakmamız lazım, standardımızı yükseltmek suretiyle.

Şimdi, standardımız nasıl yükseltilir? Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarım; bakın, bir şey söyleyeyim: Bu aslında bir tarihten örnektir ama gerçekten de devletlerin ayakta kalması ve güçlü olmalarının en temel dayanak noktası da budur. O da nedir, biliyor musunuz? İnsana değer verme meselesi. Yani o zaman "insan hakları" denmiyor ama insana değer verme meselesi.

Mesela çeşitli bilim adamları Osmanlı Devleti'ni matematiksel olarak diğer imparatorluklarla mukayese etmişler, mesela Roma İmparatorluğu'yla veya diğer büyük imparatorluklarla, hani, sözde kanuna dayalı, hukuk devleti olan imparatorluklarla mukayese etmişler. Neye bakmışlar? Demişler ki: Sosyal meseleler, insanlara nasıl davranılıyor? Adaleti nedir? İşte, inançlara özgürlüğü hangi ölçüde veriyor? Bilmem, bütün bunların hepsini tek tek değerlendirmişler, sıfırdan 100'e doğru bir çizgi çekmişler, o çizginin her birine bunlarla ilgili bir bölüm koymuşlar. Yani şuna "altın oran" demişler, şu çizgiye. "Bu çizgiye en yakın yönetimi sergileyen devlet hangisidir?" diye bakmışlar ve dünyadaki altın orana en yakın yönetimi sergileyen devlet Osmanlı Devleti çıkmış. Ama gerçekten, 19'uncu yüzyılın sonlarında bile Osmanlı mahkemelerine baktığınız zaman, Osmanlı mahkemelerinin çok ciddi ve hukuka uygun davrandığını görebilirsiniz. Bir sürü ihlaller, yanlışlar da olmuş ama normal, baskı altında kalmadan, yönetimin baskısı altında olmadan mahkemeler son derece mükemmel işleyiş göstermişler.

"Nereden biliyorsunuz?" diyeceksiniz. Mesela Ermeni militanlar yakalanmışlar, mahkemeye çıkarılmışlar, bunlarla ilgili mahkeme safahatının tümü elimizde kayıt olarak var. Yani adama sormuş, getirmiş, götürmüş, bunlarla ilgili sorgulamalar yapılmış, evlerine baskın yapılmış ama mesela eve baskın yapılırken bile tutmuş, adamın dinî lideriyle beraber gitmişler, onların gözetimi altında evde

tespitler yapmışlar, tutanağı tutmuşlar. Ve tutmuşlar, demişler ki... Adam karşısında mahkûm yani, daha doğrusu, tutuklu, zanlı. Diyor ki: “Sen bunları yapmışsın.” “Yok, yapmadım.” diyor. Onun üzerine diyor ki: “Bak, elimizde bununla ilgili belge var, elinde şu çıktı. İşte, sizin papaz bunu söylüyor, bak, o da destekliyor.” Papaz “Evet.” diyor. “Onun üzerine ‘Benim konuşacak hâlim kalmadı, ara verin.’ diye talepte bulundu, ertesi güne ertelendi.” diyor ve bu şekilde safahatlarını görseniz hayretler içerisinde kalırsınız. Hani İnsan Hakları Evrensel Beyanname’sinde söylenir ya 11’inci maddesi “Sorgulama hakkı tanınmadan, savunma hakkı tanınmadan kişi yargılanamaz, yargılanmadan mahkûm edilemez.” diyor.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Yani bugüne göre daha ileriye yani.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bugün, şöyle düşünün: Orada tam bir uygulama yapılmış. Sayın Başkanım, biz İnsan Hakları İnceleme Komisyonuyuz, Avrupa’da bizim mahkemelerimize gözlemci geliyorsa... Bakın, karar verme demiyorum, bunu ben en başından, hatırlarsanız, söylemişim bu Komisyon kurulduğunda. İnsan Hakları İnceleme Komisyonuyuz gözlemci gönderme hakkımız vardır, bu, mahkemeleri kendisine çekidüzen vermeye de zorlayacaktır, otokontroldür. Bunun örneği Osmanlı’da da vardır. Osmanlı’da mahkemelerde normal davacı ve davalı, hâkimin dışında bir de “şuhudul hâl” adı altında ikinci bir gözlemci grubu vardır. Bunların hepsinin ilamlarda, mahkeme ilamlarının altında imzaları vardır, şeriye sicillerinde ve bunlar mahkemeye müdahil olmazlar ama mahkemenin doğru işleyip işlemediğini kontrol ederler. Şimdi, dolayısıyla, bizim bugün mahkemelerimizde olmayan, sadece kendi, kişinin... Ki ona da, hâkime de çok büyük ağır yüküdür. Onların sadece inisiyatifine bırakılan bir hukuk ve mahkeme olmaz. Bir insanın hata yapma yüzdesi çok daha fazladır ama birlikte yapılacak bir işte yapılacak iş daha sağlam ve sağlıklı olur. Onun için, gözlemci gönderme hakkını her zaman kullanmalıyız diye düşünüyorum. Bakın, inanın ki Türkiye’de pek çok şey düzeldi. Dolayısıyla, benim düşüncem bu.

Ama Batı’yı gözümüzde büyütme lütfen. Biz, gerçekten, insan haklarına çok önem vermiş bir milletiz, öyle bir kültüre sahibiz. Bu kültürü yabana atmayalım çünkü... Bakın, bir örnek vereyim mahkemedan: “Avarız” denilen bir vergi var. Nedir, biliyor musunuz? Hani deprem oldu ya 1999’da ve devlet yardım olmak üzere cep telefonlarına bir vergi koydu, yüzde 25 vergi koydu; işte bu avarızdır Osmanlılarda. Yani savaşa giderken veya özel, olağanüstü böyle durumlarda devlete yardımcı olmak için, bütçeye denge getirmek için böyle bir vergi konulur; buna “avarız vergisi” denilir. Bu, örfi bir vergidir, şeri bir vergi değildir. Bu vergi duruma göre değişiklik gösterebilir. Yani diyelim ki 3 hanelik bir yerden 30 akçe vergi alınabilir. Bunu diyelim ki birisi zengindir, birisi fakirdir, birisi biraz daha orta hâlidir ama zengin falan hepsi toparlar, 30 akçeyi verir devlete. Bu avarız vergisidir. IV. Murat döneminde Harput’ta –Elâzığ, Harput’ta, o zaman Elâzığ yok tabii- gayrimüslimlere devlet diyor ki: “Sizin 32 avarız haneniz vardır.” Oradaki keşiş şöyle cevap veriyor:

“Hayır, bizim 25 avarız hanemiz var.” İş mahkemeye intikal ediyor. Kadının huzuruna çıkıyorlar. Kadı soruyor, işte, böyle böyle deyince adam diyor ki: “Yok bizim 25 avarız hanemiz var.” Sonuçta keşişe diyor ki: “O zaman yemin et.” Keşiş aynen şu yemini ediyor: “Eğer sözümde hilaf varsa, yalan varsa Müslüman olayım.” Ve bu kabul ediliyor mahkeme tarafından ve 25 avarız hanesi olarak vergi alınıyor. Şimdi, bakın, bu bir örnek sadece ki IV. Murat dönemi en kargaşa dönemlerinden bir tanesidir, biliyorsunuz.

Osmanlı Devleti'nin altı yüz yirmi dört sene ayakta kalmasının en önemli sebeplerinden birisi, hukuk sisteminin en son bozulmasıdır. Öteki müesseseler, çoğu müesseseler çok çabuk bozulmuştur ama hukuk sistemi en son döneme kadar ayakta kalmıştır. Onun için altı yüz yirmi dört sene ayakta kalmıştır.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Adalet olduğu için.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Adalet birinci derecede önem taşımaktadır. Ben de diyorum ki: Lütfen, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu olarak kendimizi küçük görmeyelim. Burası Meclisin komisyonu. Meclisin üstünde hiçbir merci yoktur Türkiye’de. Meclis her şeyin üstündedir, yasama organıdır. Bu organ kendi ülkesindeki insan hakları ihlallerini doğru olarak inceler ve bundan çekinmeden bunları tespit eder ve düzene sokmaya çalışırsa, hangi hükümet olursa olsun bundan kazançlı çıkar ama en önemli kazançlı çıkacak olan ülkedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

İhsan Bey...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Hocamın güzel izahından sonra aslında çok fazla söz söylemeye gerek yok ama Avrupa’da gözlemlediğimiz bir şey var temel olarak: 1990’lı yılların başından itibaren özellikle aşırı sağcı ve ırkçı partiler yüzde 1’lerden yüzde 5’lere, şimdi de yüzde 15’lere ve 30’lara kadar uzanan bir oy oranına ulaşılar.

Endüstriyel ilişkiler insanların davranışlarını önemli ölçüde belirler. 1915 Ermeni olaylarının altında yatan en önemli karinelere bir tanesi de Alman endüstriyel ürünlerinin pazar sorunudur. Yani Ermeniler Anadolu’dan göç ettirilirken Almanların Anadolu’daki pazarını artırmaya yönelik tedbirlerden bir tanesi de göç sebeplerinden biridir. Mamul ürünleri satmak için pazar yok. Ermeniler üretiyorlar el ürünleriyle, pazar onların elinde, dolayısıyla, endüstriyel olarak ürettikleri ürünlerin pazarı hâline getirmeye çalıştılar o zamanki topraklarımızı.

Şimdi, Avrupa’da Avrupa Birliği’nin kuruluş amacı zaten, Papa önderliğinde, ilk önce küçük bir birlik, Kömür Çelik Birliği gibi, daha sonra da büyüyen bir ekonomik birlik oldu. Sebebi, refahı korumaktır. Yani Avrupa ülkelerinin kendilerinin elde ettikleri refahın korunmasını amaçlıyordu.

Şimdi Avrupa Birliği ülkelerinde yavaş yavaş ekonomik zayıflıklar görülüyor ve kriz var. Bu orantı ırkçılığı büyük oranda artırıyor işte.

Tabii, Türkiye'den düzensiz göç de olmuştur. Oraya giden insanların, tırnak içinde söylüyorum, eğitim seviyeleri, kültürel düzeyleri Avrupa'da ekonomik olarak, kültürel olarak mücadele etmeye uygun bir düzey değildi. En altında çalışan insanlardı belki toplumun. Daha sonra, ikinci, üçüncü nesil yetiştiğinde bu defa şöyle bir tedbir aldılar: Hissedilmeyen bir tedbirdi bu. Örneğin dört kademeli bir ortaöğretim sistemi var Avrupa'da: Zenderschule, halbschule, realschule, gymnasium. Türk çocukları yani göçmenlerin çocuklarını asla üstteki okullara... Öğretmenlerin kararıyla çünkü bu çocuklar bir sonraki okul ve sınıfa geçiyorlar. Bu çocuklara doğal bir baraj koydular. Bütün okullarda yabancıların çocukları en iyi "real schule" ye gidebildi. "Gymnasium" a gidenler artık toplum tarafından inkâr edilemeyecek parlaklıkta zekâyâ sahip olan çocuklardı. Bu defans başta Almanya olmak üzere ama Kıta Avrupası'nda, Fransa'da özellikle -belki Mağrip ülkelerinde daha fazla gibi algılanıyor ama onlardan gelen göç sayısı çok fazla olduğu için- yabancılara karşı, tırnak içinde, düşmanlık, Avrupa kıtasının temel sorunu hâline geldi şu anda.

İrkçılığın geldiği boyut, insanın hayatını hiçe saymadır. Sırf siz herhangi bir milliyete, herhangi bir devlete ait pasaport taşıdığınız için yaşama hakkınız elinizden alınıyor. Kim tarafından? Yine tırnak içinde söylüyorum, çılgın bir düşünce uğruna. Dolayısıyla, endüstriyel ilişkiler büyük ölçüde insan davranışlarının temelini oluşturuyor. Refahtan pay almasını ya da bir göçmenin toplumsal, sosyal statüsünün yukarılarda olmasını orada yaşayan insanlar hazmedemiyorlar. Dolayısıyla, böyle bir düşmanlık başlıyor ve benim esas endişem şudur: Bugün 2010'lu yıllardayız, 2020'li yıllarda Avrupa'daki, yine tırnak içinde söylüyorum, aşırı sağcı, ırkçı partilerin tek başına iktidara gelme ihtimalleri çok yüksektir.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bir iç savaş çıkma ihtimali de çok yüksek.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Ve bu, toplumsal barışı zedeleyecek en önemli tehlikelerden bir tanesidir diye düşünüyorum. Onun için, ben... Tabii, bu niye tepkisel oluyor? Çünkü kasıtlı olarak, örneğin Almanya'da Anayasa'yı Koruma Kurumu ya da Derneği diye bir kurum vardır. Bizim Türkiye'de şu anda -çok fazla, hani siyaset anlamında söylüyorum- toplum yönetimi anlamında Millî Güvenlik Kurulu niteliğinde bir kurum hüviyetindedir. Yıllık raporlar hazırlar. Toplumsal olaylar, ekonomik olaylar, siyasi olaylar, dinî faaliyetler, vakıfların faaliyetleriyle ilgili bu rapor hükûmetlerce öncelikle ele alınır. Bir dernektir. Eski yargıçlardan, valilerden, savcılardan, toplum önderlerinden, dernek başkanlarından oluşan bir kurumun hazırladığı rapor Almanya'da Alman hükûmetleri, Federal Hükûmeti tarafından öncelikle ele alınır ve bu yıllara sari olarak -ben 99'da ilk gitmiştim, o yıllardan sonra- bu raporlarda her geçen gün yabancılara yönelik olarak olan sayfa 5'ten bugün 150-200 sayfaya

çıkıştır, rapor içindeki yeri. Yani onlara karşı hükûmetlerin alacağı tedbirleri hükûmetlere öneren şeylerdir.

Bu rapor için ben gerçekten emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Bir başlangıçtır belki ama biz oradaki kendi soydaşlarımızla olan diyalogumuzu azami tutarda, alınacak tedbirleri bir kültür paylaşımı, bir bilgi paylaşımı seviyesine çıkarırsak... Çünkü orada ikinci nesil belki biraz ama üçüncü nesil artık asimile olmuş durumda. Yani doğal sonuç, maalesef. O zaman, kendi ayakları üzerinde durabilecekleri müesseseler oluşturmaya, ekonomik olarak tabii ki oranın kurallarına, şartlarına uygun olarak ama düzeyli, seviyeli ve... Üçüncü nesilde gerçekten okumuş, doktorasını yapmış bir sürü insan var. Her şeye rağmen, bütün bu eliminasyon işlemine rağmen, yani Alman Hükûmetinin eğitim sistemi üzerindeki baskısına rağmen, Almanya'da iyi yetişmiş olan insanlarımız çok sayıda vardır. Onlarla bir dayanışma içinde olursak daha doğru sonuçlar elde edeceğimizi düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, biz teşekkür ederiz.

Katkı olsun diye birkaç cümle söyleyeyim, diğer arkadaşlarıma söz vereceğim tabii, hepsine.

Bir defa, tartışmaların da doğru zemine oturmasından dolayı da teşekkür ediyorum sizlere.

Şimdi, değerli arkadaşlar, özellikle eğitim konusu hakikaten çok önemli. Orada da bahsettik yani örnekler de verdik ama ben kendi ailemde yaşanmış bir örneği de verdim, orada ifade ettim. Ağabeyim Stuttgart'ta işçiydi. Çocukları tam okuma çağına geldiğinde bu tehlikeyi sezdi. Yani baktı ki etrafındaki arkadaşlarının çocuklarının hepsini “sonder schule” dedikleri yani neredeyse yarı özürü olarak tabir edilen okullara yönlendiriyorlar. O çocuklar orada işçiliğe, hatta işçiliğin de en kötü mesleklerine yönlendiriliyorlar ve orada mahkûm ediliyorlar.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Aynen öyle.

BAŞKAN – Bunu fark edince, 4 tane çocuğu vardı, 4' ünü de aldı, Türkiye'ye getirdi, kendisi orada çalışmaya devam etti, Türkiye'de annem babam baktı bu çocuklara ve 2 tanesi doktor, 1 tanesi eczacı, 1 tanesi de öğretmen oldu.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Orada çöpçü olacaktı.

BAŞKAN – Şimdi, anlattım bu örneği “Eğer bu çocuklar burada kalsaydı siz bu çocukların eğitim dosyalarına ‘yarı özürü’ damgasını vuracaktınız ve doğru ‘sonder schule’ye gönderecektiniz. Ama çocukları biz aldık, almak zorunda kaldık; Türkiye'ye götürdük ve bu çocuklar şimdi Türkiye'de bu duruma geldiler. Bunu gözden geçirin. Bu size fayda vermez. Bu insanlar en kötü zamanlarında dahi... Yani bir insanın en kötü zamanı nedir? Eşinin ölmesi, babasının ölmesi, oğlunun ölmesi; küçük kıyamettir âdetâ. Bu zamanda dahi Almanya'yı terk etmemişler. Artık bunlar bu toplumun bir parçası. Dolayısıyla, bu insanlardan maksimum verim elde etmenin çaresine bakmanız lazım. Bunları -varsa bir politikanız, bilemiyoruz- cahil bırakarak bir yere varamazsınız. Bu insanlar gelirler en sonunda

sizin yakanıza yapışırılar, bu toplumda sorun hâline gelirler. Öyleyse bunları gözden geçirin.” dedik. Eğitimle alakalı çok ciddi sorunlar var, bizim de uyarılarımız oldu, zaten bu raporda da var.

Bir başka konu: Siyaseten bir tehlikeye gidiyor Avrupa. Bu raporun da 23'üncü sayfasında çok güzel bir analiz var. Bakın, bizim ülkemizde ırkçı bir partinin yüzde 29 oy aldığını bir an hayal edin, bir düşünün, hayalinizden geçirin bakalım. Başımıza neler gelirdi? Veya uluslararası toplum Türkiye'ye hangi yaptırımları yapmaya çalışırdı? Şimdi, bakın, İsviçre'deki ırkçı partinin aldığı oy oranı yüzde 29, Norveç'te yüzde 29, Finlandiya'da yüzde 19, Fransa'da daha yeni yapıldı seçimler, Fransa'da yüzde 18, bakın, Avusturya'da yüzde 17,5; Macaristan'da yüzde 17, Hollanda'da yüzde 15, Danimarka'da yüzde 12,5; Yunanistan'da daha yeni kuruldu, ilk kez seçime girdi, yüzde 7 oy aldı. Kaldı ki bunlar en aşırıları yani...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Çok affederseniz, sözünüzü böldüm. Yüzde 5'le, işte, Meclisi birbirine katıyor bizimkiler.

BAŞKAN – Şimdi, dolayısıyla... Oya Hanım bitireyim.

Şimdi, bunlarda en aşırıları arkadaşlar yani mesela Yunanistan'da az aşırı olanlar da var, bunlar da buraya alınmamış. Bunların bir koalisyon yapma ihtimali her an var, her an hükümet kurma, yönetimi...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Avusturya'da oldu ya.

BAŞKAN – Avusturya'da oldu. Ama şimdi, Avrupa bu tehlikeyi kısmen görmezden geliyor. Biz Alman dostlarımıza söyledik, uyardık, dedik ki: “Bakın, Almanya 1930'la 40 arasında yaşadığı ırkçılık dalgasını anca atlatabiliyor, daha üzerinden bu kara lekeyi silmiş değil...”

İHSAN ŞENER (Ordu) – Yeni bir dalga geliyor.

BAŞKAN – “...ama yeni bir dalga geliyor. Bu yeni dalganın altında kalırsınız. Bu yeni dalga sizi mahveder.” şeklinde çok açık, net ifadelerle bu uyarılarımızı yaptık. Zaten bu raporda da belki diplomatik dille de olsa bu uyarılar zaman zaman yer almış bulunmaktadır.

Evet, Levent Bey, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi sıra sola geldi, evet.

Sayın Başkan, ben de öncelikle raporu hazırlayan arkadaşlarımıza teşekkür ederim. Elbette Türkiye'nin çok önemli bir sorunu ve problemi. Ben de yıllar önce Almanya'ya gittiğimde orada Türklerin artık getto tarzı, böyle kendilerini Alman toplumundan da dışlayarak çok çeşitli mahallelerde, sokaklarda gruplar hâlinde yaşadığını tespit etmişim. Yani orada bir de bir soyutlanma var, toplumdan da soyutlanma var. Yani Türkler büyük ölçüde kendi mahallelerini kurmuş durumdadır, kendi marketlerinden alışveriş yapıyorlar, kendi komşuluk ilişkilerini birbirleriyle sürdürüyorlar. Yani Alman toplumunun içinde olanların sayısının Alman toplumuyla da tam böyle uyum sağlayan bir düzeyde olmadığını gördük.

Tabii, bu çok önemli bir problem, çok ciddi bir devlet politikasını gerektiriyor şüphesiz. Esasında bunlar çok önceden beri konuşuluyor ama hâlâ geldiğimiz noktada bu sorunları çözememiş olmamız çok ciddi bir eksiklik. Buradaki ilk oraya işçi olarak gidenler zaten Alman toplumuna uyum sağlayamadılar, onların çocukları hem Alman geleneklerine hem de Türk geleneklerine göre yetiştiler ama daha sonra üçüncü nesil çocuklar tam Alman toplumunun içinde kaldı ve ortada üçlü bir sınıf var: Türk gelenekleriyle oraya gitmiş anne babalar -şimdi dede oldular onlar- daha sonra onlardan doğan çocuklar -onlar kısmen Türk, kısmen Alman- ama son çocuklar da artık tam böyle Alman kültürünün hegemonyasında şekillenmeye çalışıp kendini artık ne Türk olarak tarif edebiliyorlar ne de Alman olarak tarif edebiliyorlar. Oradaki sorun bir de ayrıca bu bakımdan çok devasa boyutlarda. Bu konuda bence yapılması gerekenler çok önceden yapılmalıydı. Ben son neslin neredeyse kaybedilmiş olduğunu düşünüyorum. Bu tespitleri yaptıktan sonra ancak bunu söyleyebiliyorum.

Elbette ki ırkçı saldırılar, dünyanın her yerinde yabancı düşmanlığının giderek arttığı bir dönemi de yaşadığımız bir süreçte hazırlanan bu raporun yararlı olduğunu düşünüyorum. Arkadaşlarımıza teşekkür ederim.

Bir iki cümle de ben bir konuya katkı yapmak istiyorum. Yani başa dönmek istemiyordum ama şöyle bir bugünkü gazete haberinden yola çıkarak sizleri bir konuda da bilgilendirmek isterim. Şimdi, tabii, Türkiye'nin can alıcı sorunlarından bir tanesi cezaevleri -yani buradaki koşullar düzelmediği müddetçe bu sorun her zaman konuşulacak derecede- ve özel yetkili mahkemeler. Bunları sık sık, biz her zaman dile getirdik. Şimdi, tabii, bugün Adalet Bakanının ilginç bir demeci var, bilmiyorum, gazetelerde gördünüz mü. Sayın Başkanım, Adalet Bakanımızın demecini bugün gazetelerde gördünüz mü?

BAŞKAN – Görmedim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Şimdi, tabii, biz ısrarla, başından beri muhalefet olarak özel yetkili mahkemelerin durumuna hep dikkat çekerek bunların yetkilerini kullanmada çok ciddi aşırılıklara kaçtığını, keyfiliklere kaçtığını ve özel yetkili mahkemelerin hukuk ve adalet ilkelerini son derece yok ettiğini başından beri söylüyoruz.

O kadar enteresan örnekler var ki bakın, size bir örnek anlatıp hemen Adalet Bakanının demecine dönmek istiyorum, Malik Beylerin sözlerine destek olmak amacıyla. Geçtiğimiz yıl Silivri Cezaevinden bir tutuklu rahatsızlandığı için hastaneye kaldırıldı, Hayrettin Ertekin. Bu kişi hastanede muayenesi yapıldıktan sonra, cezaevi aracıyla götürüldü, götürüldükten sonra bir baktı ki kendisini hastanede unutmuşlar. Arıyor, jandarmaları arıyor, jandarmalar yok. Cezaevi aracını arıyor, cezaevi aracı yok. Başhekimine gidiyor, oraya gidiyor, buraya gidiyor ortada kaldı kişi.

Şimdi, cezaevine de dönmek istiyor, cezaevlerindeki -biliyorsunuz- bu özel yetkili mahkemelerin verdikleri tutuklama gerekçesi genellikle kaçma şüphesi ve delillerin toplanmaması

diye maktu gerekçelere dayanır. Sonunda sağdan soldan para topluyorlar -parası da yok- ve taksiye atlıyor Silivri Cezaevine kendisi gidiyor, kapıyı çalıyor “Ben hastaneye gittim ama ben unutuldum.” diyor. Cezaevine giriyor Sayın Başkanım. Taksi tutarak, taksi parasını başhekim, doktorlar cebinden veriyorlar. Bu arkadaşımızı tekrar cezaevine alıyorlar ve hemen iki gün sonra tutuklunun yapılan itirazla kaçma şüphesi olacağı gerekçesiyle tutukluluğunun devamına karar veriyorlar.

Şimdi, bakın...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Düzeliyor...

LEVENT GÖK (Ankara) – Tabii elbette yani bu çok anlamlı bir örnek.

Şimdi, tabii bakın bunları anlatıyoruz bugün hangi noktaya gelmiştir -Malik Bey, siz de dikkatle dinleyin yani o geçen yaptığınız şeyi sanırım Adalet Bakanı dikkate aldı- ve Sayın Başkan, Adalet Bakanının bugünkü gazetede ki demecini söylüyorum, Adalet Bakanı “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden dönersek zor durumda kalırız.” Günaydın Sayın Bakan.

Şimdi şöyle devam ediyor...

BAŞKAN – Bu hangi konuda anlayamadım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Adalet Bakanı Sadullah Ergin, özel yetkili mahkemelerle ilgili düzenlemeye gitme gerekçelerini “Bu mahkemelerdeki davalar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden dönerse zor duruma düşeriz.” diye açıkladı. Büyük Birlik Partisi Genel Başkanıyla yaptığı görüşmeden sonra diyor ki: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin şu anda Türkiye'nin ihlalle suçlandığı 2.400 dosya var, bu da uluslararası arenada -tam da bizim Komisyonumuzu ilgilendiren bir konu- insan hakları uygulaması açısından Türkiye'yi zor duruma düşürüyor.” Buna işaret ediyor Adalet Bakanı dün. Hem bunun önüne geçmek hem Avrupa Birliği müktesebatına uymak açısından bunları yapmamız gerekiyor çünkü “Buradaki davalar AİHM'den dönerse Türkiye daha çok zor duruma düşer. Onun için bu davalar buradan dönmeyecek şekilde bir düzenleme yapmamız gerekiyor.” diyor. Ben de Sayın Bakana “Günaydın” diyorum buradan. Neden günaydın diyorum ve bir soru da sormak istiyorum: Durup dururken şimdi bu özel yetkili mahkemeler, hep söyledik ettik, konuştuk, esasında bizim Komisyonumuzun da gündemini oluşturması gereken uygulamalar var, az önce anlattığım örnekte olduğu gibi. Bir sürü insanın haksız yere tutuklandığı, yargılamaların uzun sürdüğü, savunmaların dahi alınmadığı, vesaire bir sürü olay var, niçin bir anda gündeme geldi? “Bu yargı paketinde acaba tartışılan bu dinlemelerin delil olamayacağına dair o görüşler nereden birdenbire ortaya çıktı?” dersek, burada ciddi bir çatışmanın içerisinde olduğumuzu görmememiz söz konusu olamaz. Bu anlaşılıyor ki adalet duygusu açısından değil, insan hakları açısından değil, sanırım yargıda yaşanan bir çatışmadan dolayı bu düzenlemelere gidildiği görüşü bende uyanmış durumdadır. Anlaşılıyor ki “İktidar belki özel yetkili mahkemelerin o oklarının kendi üzerine dönebileceğini ve varsa kimi ses kayıtlarının da ortaya çıkabileceği endişesini mi taşıyor?” diye haklı

olarak düşünmek durumundayım çünkü bu zamana kadar bunlar hep ifade edilip reddedildiği hâlde şu anda gündeme getirilmesini çok manidar bulduğumu söylemek istiyorum.

Bir söz de, bir cümle de şunu ifade edeyim: Geçen o tartışmada -gene uzatmak istemiyorum ama- ben de gündemle ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Sayın Başkan, ben de gündemin... Aslında bunu daha önce de konuştuk ama her partinin burada temsilcileri siz bence gündem yapmadan önce bir çağırmanız gerekir. Bizim grup başkan vekilimiz var, işte MHP'li arkadaşlarımız var, BDP'li arkadaşlarımız var çünkü bizlerde de biriken dünya kadar sorun var. Örneğin, Türkiye'de şu anda geçtiğimiz günlerde sizin ilinizde Sakarya'da genç kıza yapılan taciz olaylarıyla Sakarya çalkalandı. Ben basından takip ettim, kısmen de telefonla bilgi aldım. Örneğin, Gündül'de erkek öğrencilere yapılan saldırılar var. Ankara'nın birçok okulunda ve Türkiye'nin birçok okulunda müthiş bir şekilde şu anda böyle tacizlerle, skandal denilecek boyutlarla çalkalanan hadiseler var. İşte bunlar da yani çok ciddi sorunlar ve biz İnsan Hakları Komisyonu olarak böyle çarpıcı sorunları gündeme getirerek, takip ederek de hem ülkemizin dikkatini çekmek hem de yetkilileri uyarmak ve caydırıcı önlemler almak konusunda bir görevimiz olduğunu düşünüyorum. Ben geçtiğimiz, bizim terk ettiğimiz toplantıda bunları da söylemek istemiştin yani "Bunları da gündeme alabilir miyiz?" diye konuşacaktım ama siz gündemden dolayı söz verdiniz ama o gündemi oluştururken lütfen rica ediyorum, bir dahaki seferlerde en azından bizlerden bir arkadaşımızı, bizim Sezgin Bey Grup Başkan Vekilimiz, Malik Bey sözcümüz... Bizlerin dağarcığında birikmiş olan sorunları bir masaya yatıralım bunlar da bir gündeme girsin. Bunlarla ilgili bir komisyon kurar mıyız, kurmaz mıyız? Yani bunda da işte arkadaşlarımızı bilgilendirelim. Örneğin, Ankara'nın birçok okulunda bana gelen ciddi ihbarlar var, hepsi de maalesef doğrulandı, çok ciddi küçük erkek çocuklarına yönelmiş tacizler var, tecavüzler var. Bunları biz burada niçin konuşmayacağız veya niçin bunların üzerine gitmeyeceğiz? Yani dehşet içine düştüğümüz hadiseler yaşıyoruz. İnsan Hakları Komisyonu sarsmalıdır Türkiye'yi. Burada konuşulanların hiçbirinden kimse yani en azından Komisyon üyeleri başta olmak üzere kimse "Dur" dememelidir. İnsan Hakları Komisyonunun konuştuğu her yerde herkes sallanmalı bir kere. Bu Komisyon konuştuğu zaman Türkiye için iyidir, konuşmadığımız zaman kötüdür, konuştuğumuz zaman iyidir. Cesaretle üzerine gidelim.

Ben tekrar bu raporu hazırlayan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum ve izin verirseniz de daha önce vermiş olduğum bir randevu nedeniyle gelen bir grup odamda bekliyor, uygun görürseniz ve iznimize sığınarak ayrılmak da istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz katıldığınız için.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Oylama yapacak mıyız?

BAŞKAN – Oylama yapacağız Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – O zaman oylamayı şimdiden istesek olur mu?

BAŞKAN – Mehmet Bey' e söz vereceğim.

Birazdan toparlayacağız yani gerçi sözler de var ama...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Çok kısa bir konuşma yapacağım.

BAŞKAN – Şimdi Mehmet Bey' e söz verelim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Karar yeter sayısı var herhâlde...

BAŞKAN – Şu anda var karar yeter sayısı. Siz buyurun evet ama arkadaşlarımız kalırsa iyi olur tabii.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben raporla ilgili düşüncemi zaten ifade ettim.

BAŞKAN – Sizin yerinize Mahmut Bey geldi, o dolduracaktır muhtemelen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu ihtisası rey olur Başkanım. Benim ne vereceğim belli olmaz.

Rapor daha yeni tebliğ edildiğine göre incelemeden oylamaya sunmak da ne derece doğru olursa...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Rapor gelmişti bizlere.

BAŞKAN – Mahmut Bey, on gün oldu. Bizde bir hata varsa...

Buyurun.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Ben izninizle ayrılıyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Estağfurullah tabii.

Şimdi ben de birkaç ay önce Bavyera eyaletine 2 kez gitmiştim, incelemelerde bulunmuşum. Sonra da Mecliste gündem dışı bir konuşma yapmışım bu Neonazi saldırılarıyla ilgili çünkü olay son derece vahim. Türkiye'den giden yurttaşlarımız üzerinde korkunç bir baskı var ve artık oradaki vatandaşlarımız kendilerini güvende hissetmiyorlar. Onun tedirginliğini ve korkusunu çok yoğun bir biçimde gözlemlerim ve o yüzden gündem dışı bir konuşmayla da bunu gündeme getirdim Mecliste.

Şimdi, burada tabii ki raporu ben enikonu incelemedim ama -eminim ki- Sayın Başkanımız da okuduğuna göre çok iyi bir rapordur. Ben bunu detaylıca okuduktan sonra ancak rapor hakkında yorum bildirebilirim. Ama bu konunun gündeme gelmiş olması çok önemlidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde İnsan Hakları Komisyonunda gündeme gelmesi çok önemlidir. Bu raporun konusu değil biliyorum ama Türkiye'den giden vatandaşlarımız sadece Alman derin devletinin bir biçimde desteklediği ırkçı grupların saldırısına maruz kalmıyorlar, belki İnsan Hakları Komisyonu olarak bir başka düzeyde Türkiye'den giden vatandaşlarımıza yönelik PKK baskılarını da gündeme getirmeliyiz. Özellikle de Kürt vatandaşlarımıza yönelik Almanya ölçeğinde çok büyük bir baskı var. Haraç almalar, tehditler, korkunç bir yıldırma tahmin edemeyeceğiniz kadar, Türkiye'dekinden çok

daha fazla, Türkiye’de hiç değilse kendilerine korunaklı alanlar bulabiliyorlar, sığınabilecekleri bir devletleri var. Yanı başında, akrabaları var, aşiretleri var, yanında taşıyabilecekleri silahlı unsurları var vesaire. Ama Almanya bu açıdan çok daha korunaksız bir ülke ve orada bence Neonazi ırkçılardan daha fazla PKK’nın saldırısına karşı korumamız, kollamamız gereken yurttaşlarımız var bizim. Bunu, sadece Komisyon üyelerimizin dikkatine sunmak için söyledim.

Bir şey daha var: Biz İnsan Hakları Komisyonu üyeleri, tabii ki ilkesel olmak zorundayız ve birbirimizi iyi niyetle dinlersek -sanıyorum- ilkesellikte de anlaşabiliriz.

Şimdi, bakınız hep Silivri üzerinden, Ergenekon davaları üzerinden konuşuyoruz, kuşkusuz burada usulsüzlükler varsa, hukuki yanlışlıklar varsa bu konuda duyarlı olmamız gerekiyor, bu konuda mücadele vermemiz gerekiyor ama bakınız arkadaşlar, geçen hafta sonu Sayın Başkanımız bana bir dosya iletiler, kod adı Salih Mirzabeyoğlu olan İBDA-C örgütüyle ilgili bir dosya iletiler ve ben hafta sonu bu dosyayı okudum. Salih İzzet Erdiş şu an ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla içeride yatıyor. İddianameleri baştan sona -inşallah- sizler de okuma imkânı bulursunuz, hiçbir somut bilgi, belge, bulgu yok. Buna rağmen ağırlaştırılmış müebbet hapisle Mirzabeyoğlu ve başka arkadaşları... Hiç kimse gündeme getirmiyor. 28 Şubat sürecinin hemen akabinde verilen böyle yargısız infazların haddi hesabı yok.

Arkadaşlar, eğer insan hakları noktasında ilkesel bir tutum sergilemezsek kendimizle çelişkiye düşeriz. Ben komisyon üyesi arkadaşlarımızdan özellikle bunu rica ediyorum. 28 Şubat sürecinde verilen yargısal kararların hukukiliğini artık biz konuşmalıyız, tartışmalıyız ve bu süreçte mağdur olanların da hukukuna sahip çıkmalıyız. Ne olursa olsun kendi adıma -ben İBDA-C örgütü tarafından tehdit edilen bir insanım, tehdit edilmiş bir insanım, hâlâ bana hoş gözle bakmadıklarını çok iyi biliyorum ama- ben bir insan hakları savunucusu olarak bana böyle bakmalarına bakarak değerlendirme yapmam.

Aynı şekilde -bakınız- geçenlerde Mustazaf-Der kapatıldı. Hizbullah’ın devamı olduğu söylenen bir dernek kapatıldı. Hiç kimse tepki vermedi. Biz PKK’yı elindeki silahları bırakarak topluma karışmaları yönünde ikna etmeye çalışıyoruz, elinde silah taşımayan bir dernek kapatılıyor ve hiç kimse... 28 Şubat sürecinde ben çok iyi biliyorum, yakın akrabalarımın da olduğu için çok iyi biliyorum, sırf Mustazaf-Der üyesi oldukları için birçok insan cezaevine konuldu. 28 Şubat sürecinde korkunç bir yargısal kıyım yapıldı. Bu davaların hiçbirisi gündeme getirilmiyor, bunu yapmamamız lazım.

Sivas iddianamesini de hasbelkader okudum ben. Kuşkusuz eli kanlı katillerin hepsine bin lanet olsun diyelim, hep birlikte diyelim ama oradaki soyut iddialardan dolayı birçok yurttaşımızın da cezaevlerine tıklandığını görüyoruz. “Şeriat kalkışması” ve benzeri soyut ifadeler. O alıştığımız, tanık olduğumuz soyut iddialar vardır ya, hele 28 Şubat sürecinde zaten bunlar çok fazla yapıldı yani ortada

somut katillerden çok “şeriat kalkışması” adı altında birtakım soyut cezalandırmalar var. Bunlar bizim bir bütün olarak savunmamız gereken şeyler. Ayrıca -bir kez daha rica ediyorum- mahkemeye bile gitmemiş, mahkemede ceza almamış insanların isimleri üzerinden bile biz hâlâ polemik yapabiliyoruz şu veya bu olayla ilintilendirerek. Bir yanda Silivri’de yatan yurttaşlarımızın suçsuz yere, nahak yere yattığını söylüyoruz -belki öyledirler hukukun masumiyet karinesini hepimizin gözetmesi gerekiyor- ama öbür yanda hiçbir şekilde mahkemeye çağırılmamış ama adı şu ve bu şekilde medyada geçtiği için “katil” diye ilan ettiğimiz insanlar var. İsimlendirme yapmak istemiyorum yani biz hukuku savunurken ilkesel olmak zorundayız, insan haklarını savunurken ilkesel olmak zorundayız, eşitlikçi bir anlayışla hareket etmek zorundayız. İnsan Hakları Komisyonu üyelerinin böyle bir duyarlılığı olması lazım. Siyasal parti polemiği yapmanın yeri burası değil elbette yani biz dışarıda rekabetimizi sürdürürüz ama Komisyona geldiğimiz andan itibaren insan hakları savunucuları olarak konuşmak zorundayız.

Ben bu açıdan özel yetkili mahkemeler faslına hiç girmek istemiyorum çünkü o uzar gider ama “bize dokunduğunda bu sistem çok kötü ama bizim işimize yaradığında çok iyi” yaklaşımını terk etmemiz lazım. Eğer mahkemelerde haklarında verilmiş bir karar olmadığı hâlde birtakım insanları “suçlu” ilan ediyorsak burada kendimizi sorgulamamız gerekiyor.

Ben Sayın Başkanımızın şahsında hepimize bir öneride bulunuyorum: İBDA-C olayı, Salih İzzet Erdiş olayı örnek bir olaydır. Ben bir hukuk faciasıyla, bir hukuk cinayetiyle karşı karşıya olduğumuzu gördüm. Hukukçu değilim ama -çok şükür- hukuk felsefesini bilen bir insanım. Siyaset bilimiyle ilgili olduğum için anayasa hukukunu, hukuk felsefesini bir şekilde okumuş bir insanım ama bir hukuk cinayetiyle karşı karşıyayız. Bu olaya da el atalım. 28 Şubat sürecinde verilen yargısal kararların belki de yok hükmünde sayılması için bizler de Komisyon üyeleri olarak bir talepte bulunmalıyız Adalet Bakanlığımıza. Tam da darbeleri araştırma sürecindeyken belki de toplumsal yeniden bir onarım içinde olabiliriz, buna katkı sunabiliriz.

Çok teşekkür ederim. Raporu hazırlayan arkadaşlara da kendi adıma teşekkür ediyorum duyarlılıklarından ötürü.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz, sağ olun.

Evet, yine katkı olsun diye söylüyorum: Biz orada incelemelerimiz sırasında bir gazetemizin bürosuna bombalı saldırı yapılmıştı PKK tarafından, biz de ziyaret ettik üyeler olarak. Hakikaten kabul edilemez bir durum yani biz burada vatandaşlarımızın orada işte mahzun, mahrum kalmasınlar, mağdur olmasınlar diye giderken bu topraklardan çıkan, bu kültürden beslenen insanların, orada gidip kendi vatandaşlarımıza saldırmalarını kabul etmemiz mümkün değil veya bunlara başka türlü rahatsızlık vermesi.

Bir başka konu bahsettiğiniz: Şimdi, 12 Eylül yargılamalarında da benzer durum olmuştu. 12 Eylül yargılamalarında “aşırı sol” dediğimiz davalarda Dev-Genç, Dev-Sol vesaire, buradaki dosyalar içtima ettirilerek karar verilmiş yani hukukta içtima vardır yani sizin 10 tane dosyanız varsa bu 10 dosyanız 1 dosya kabul edilir ama artırılarak ceza verilir. Daha sonraki aşamalarda bir af çıkarsa veya bir indirim olursa vesaire tek dosya olduğu için çok fazla istifa edersiniz. Ama “ülkücü” diye bilinen vatandaşlarımızın dosyaları mahkemeler tarafından ayrı ayrı değerlendirilmiş dolayısıyla ileriki aşamalarda aldıkları indirimlerde veya aflarda böyle bir haktan yararlanamamışlar. Nitekim, benzer yargılamalarda o arkadaşlarımız Dev-Sol, Dev-Genç, onların hepsi çıktılar ama şeyler çıkamadılar bildiğim kadarıyla. Hocam siz daha iyi bilirsiniz konuyu...

Nitekim şu anda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Elinizde o dönemin dosyası var mı?

BAŞKAN – Nasıl?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tam bir karar verebilir misiniz bahsettiğiniz konuyla...

BAŞKAN – 12 Eylülle ilgili.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Evet, yani efendim sol bundan yararlandı, sağ bundan yararlanmadı...

BAŞKAN – Bakın, verebiliriz, verebiliriz, bu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Doğru bilgi değil. Yani, bakın bilmediğiniz konuya girmeyin. Geçen gün, bakın özür dilerim, neyse ben...

BAŞKAN – Bitirelim Mahmut Bey, bitirelim... Bu konuda...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani bilmediğiniz konuya giriyorsunuz, yanlış polemik yaratıyorsunuz.

BAŞKAN – Bu konuda Adalet Komisyonunda da bir çalışma var, siz onu biliyor musunuz? Bilmiyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi bildiğiniz dosyayı söyleyin. Bakın, yani bildiğin dosyayı bana söyle kardeşim. Diyorsun efendim sol içtima yapıldı... Açar mısınız siz o zaman...

BAŞKAN – Bir saniye, ben bitireyim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman yani yanlış bilgi vermeyin. Yani bilmediğiniz, kesin kanıtlarla bilmediğiniz konuyu ne olur yani bu Komisyonun ulviliğine...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Yanlış bir şeyse de...

BAŞKAN – Yanlış bir şeyse düzeltirsiniz Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özellikle mesajlar hep bu şekilde: Efendim sol yararlandı, sağ... Yok, en fazla bu indirimden yararlanan sağ oldu. Bu işte silindir gibi üzerinden geçen sol oldu, ezilen sol oldu, perişan olan sol oldu. Yapmayın ya...

BAŞKAN – Solda böyle bir mağduriyet varsa onu da giderelim. Solda eğer dosyası içtima ettirilmemiş de kalmışsa...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Solda bana dosyası içtima eden bir tane dosya gösterin. Altı ay süre, altı ay süre... Bakın, içtima edilmiş bana solun yararlandığı, MHP'nin, efendim sizin...

BAŞKAN – Peki, şunu ben size tersten sorayım: 12 Eylülde davalarından mahkûm olmuş da cezaevinde yatan sol var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var, Dev-Sol'un hâlen davası duruyor.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Hâlâ yatanlar var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hâlâ devam ediyor, 580 kişilik davalar...

BAŞKAN – Dev-Sol davası zaman aşımından düştü Beyefendi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bilmiyorsunuz, düşmedi.

BAŞKAN – Düştü...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bazıları düşmedi.

BAŞKAN – Düştü.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bazıları düşmedi.

BAŞKAN – Evet, şimdi biz bir mağduriyet konuşuyoruz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Doğru bilgi vermiyorsunuz.

BAŞKAN – Eğer bir mağduriyet varsa solda da onu da kaldıralım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mirzabeyoğlu'nu şu anda kim savunuyor biliyor musunuz? Çağdaş avukatlar... Sol gruptan insanlar savunuyor.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ne güzel işte.

BAŞKAN – Ne güzel.

MEHMET METİNER (İstanbul) – İlkesellik bu işte.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani sol böyle diyor ki... Yani özür dilerim, sizden istirham ediyorum, bilmediğiniz... Bakın geçen gün...

MEHMET METİNER (İstanbul) – Ne güzel işte...

BAŞKAN – Mahmut Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Geçen gün bakın, kürtağla ilgili bir sorun... Efendim, benim kardeşim de böyle olmuş şöyle olmuş... Efendim Bosna'da ırza geçen insanlar çocuktuk... Doğru bilgi değil, Haber Türk'te çıktı...

BAŞKAN – Mahmut Bey, sözümü kesmeyin.

MEHMET METİNER (İstanbul) – Bu üsluba gerek yok.

BAŞKAN – Bakın, sözümüzü bir kesmeyin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, bunu yanlış... Bakın, biraz önce çok güzel bir şey... Yani bunu evrensel anlamda bunu düşünmek... Doğru, yürekten katılıyorum ama yani “Sağ mağdur oldu, sol böyle oldu.” Yanlış bilgi, doğru bilgi vermiyorsunuz ki. Sizden istirhamım bilmediğiniz bilgilere girmezseniz sevinirim.

BAŞKAN – Mahmut Bey, bakın siz bana altı ay süre verdiniz, ben size altı günde getireceğim bu dosyaları. Altı günde getireceğim ondan sonra burada da tartışırız tekrar o konuları. Ama sizin soldan mağdur olduğunuz bir dosya varsa onu savunmak benim hakkımdır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Devam ediyor dava...

BAŞKAN – Ben savunurum. İçinde tutuklu var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var tabii ki.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Cezaevinde yatanlar Başkanım. Hâlâ...

BAŞKAN – Efendim bu kural varsa başımın üzerine tartışalım, savunalım onları da ama benim bizzat bildiğim konulardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana kalkıyorsun bu raporu gösteriyorsun aynı şekilde inşallah Uludere’yle ilgili bana rapor vereceksiniz.

BAŞKAN – Biz ne yapıyoruz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, bugünü yaşayalım.

BAŞKAN – Biz ne yapıyoruz? Çalışmıyor muyuz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, bırakın, bugünü düzeltin, bu Komisyon bugünün sorunlarıyla ilgili. Bugünün sorunlarını bir düzeltin.

BAŞKAN – Bu sorunlar geçmişten kalma sorunlar. Bunu da araştırırız, Uludere’yi de araştırırız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İnşallah bu kadar süre içerisinde Uludere’nin raporunu da verirsiniz.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Geçmişin üstünü kapatmayın, geçmişti temizlemeden buraya gelinmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi bırakın, bugün...

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Hayır hayır, sesini yükseltme de...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Benim konuşma tarzım bu.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Ya olur mu tarzım? Ben de tarzımı yükseltirim.

BAŞKAN – Oya Hanım devam ediniz.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Ya arkadaşlar, hemen herkesi azarlıyorsunuz. Ya oradan birisi “Sesini yükseltme az konuş.” Mikrofonu kes... Ya şu Komisyondayız...

BAŞKAN – Malik Bey, kırk beş dakika konuştunuz da biz sizin sözünüzü kesmedik de... Mahmut Bey'in yaptığına bakın ya, daha bir laf söyledik araya girdi hemen.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Siz ses tonunuzun farkında mısınız? Bana söylüyorsunuz. Siz Komisyon Başkanısınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi siz devreye girmeseniz hatip arkadaşımız güzel güzel konuları herkes sırasıyla anlatacaktı...

BAŞKAN – Tamam, itirazın varsa edersin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizden istirhamım bir hatip konuşmasını yaparken araya girmeyin ya!

İHSAN ŞENER (Ordu) – Mahmut Bey, aynı şeyi sen yapıyorsun.

BAŞKAN – Siz girdiniz araya.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım, mecburen, tahrik ediyor.

BAŞKAN – Ne çabuk tahrik oluyorsunuz ya? Ne çabuk tahrik oldunuz ya?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Cevap ver, beş dakika...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım ama bıraksın bir hatip konuşsun.

BAŞKAN – Hatip konuştu zaten.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tahrik ediyor, tahrik edici laf söylüyor.

BAŞKAN – Ne çabuk tahrik oluyorsunuz siz ya Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama bilmediğiniz konu.

BAŞKAN – Acaba?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Siz hem geç geldiniz hem çabuk tahrik oluyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, ben niçin geç geldim? Özür dilerim, siz dün akşam yoktunuz dün akşam içimizde Sayın Halaçoğlu Bey vardı...

İHSAN ŞENER (Ordu) – Kim yoktu? Kim yoktu?

BAŞKAN – Oya Hanım devam edin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz var mıydınız?

İHSAN ŞENER (Ordu) – Evet, saat dörtte...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, özür dilerim, hepsi değil yani 3-4 arkadaşımız vardı özür diliyorum.

Şimdi, bakın “insan hakkı” diyorsun en büyük insan... Geleceğiz oraya tabii. Yani neyse devam edin.

BAŞKAN – Oya Hanım devam edin.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Arkadaşlar, şimdi biz buraya ırkçılığın konuşmaya geldik, Nazi ırkçılığını konuşmaya geldik.

Şimdi, 12 Eylülün, sağcıların mahkemesini, solcuların hüküm giymesini eğer böyle bir sorunumuz varsa ki var, bunun için ayrı bir gündem oluşturabiliriz yani bir gündemle toplandığımız zaman bunun içine cezaevlerini koyuyoruz. Tamam, sorunsa onun için ayrı bir gündem Başkan ayarlasın veya sağcıların aldığı hükümler, solcuların hapiste kalması, bunlar da sorunsa sorun, o zaman bunun için de ayrı bir gündemle toplanalım ama...

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Bu öneriyi Sayın Başkana yapıyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Hepinize yapıyorum.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Tamam peki.

BAŞKAN – Malik Bey, ben konuşmacının sözünü desteklemek için yaptım yani şey yapmayın lütfen, tamam.

MALİK ECDER ÖZDEMİR (Sivas) – Peki.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Benim söylemek istediğim biz burada Neonazilerden, ırkçılıktan bahsediyoruz, ağırlıklı olarak da ben de raporu okudum, Danimarka'sı da var, Belçika'sı da var ama en fazla Türklerin yoğun olduğu, yaşadığı yer Almanya olduğu için Almanya'dan çok bahsettik. Fakat bizim gözden kaçırdığımız bir şey var. Ben de biraz gündem değiştirerek konuşacağım şu anda.

Biz, bir terör alt komisyonu kurduk İnsan Hakları Komisyonu olarak. Biz terör alt komisyonunda genel olarak PKK terörünün yarattığı tahribatı veya sonuçlarını inceledik. Ama şu anda bizim ülkemizde doğu ve güneydoğu da öyle büyük bir ırkçılık yaşanıyor ki had safhada. Benim bir önerim de: Bu güneydoğudaki ırkçılığı konuşalım. Biz sadece olayın terör boyutunu göze alıyoruz. İşte kaç kişi ölmüş, kaç kişinin parmağı kopmuş, kaç kişi bombada yaralanmış, kaç kişinin ailesi dağa kaçırılmış. Hep biz bu tip insanları dinledik ama şimdi rapor gelirse komisyonda olan arkadaşlarımız da bir şehrimizde yaptığımız bir araştırma sırasında şehrin ileri gelenlerinden biri -şehrin adını vermeyeyim de- “Bu şehirde bin kişi 300 bin kişinin huzurunu bozuyor.” dedi. Notlarınızda vardır, bu raporlara da yansıtacaktır.

Şimdi böyle insan hakkı ihlalleri güneydoğuda yaşanıyor. Ha bunlar diyeceksiniz ki işte “Bizim mahkememiz yok mu? Kolluk kuvvetlerimiz yok mu?” Var, hepsi var ama mahalle baskısına kolluk kuvvetleri bir şey yapamıyor, mahkeme de bir şey yapamıyor.

Şimdi, bu sorunu ben bir güneydoğulu olarak güneydoğuda iliklerime kadar hissedebiliyorum. “Kürt halkı, Kürt halkı” diyorlar, Kürt halkının yüzde 20'sinin oyunu alıp Kürt halkının hepsinin üzerinde “Sizin temsilciniz biziz, bizden başka kimse yok.” baskısı kuruluyor. Bütün Türkiye'de alınan oy oranı yüzde 5. İşte Meclisin hâlini görüyorsunuz. Yüzde 5 temsiliyetle Mecliste hiç kimseye söz hakkı verilmiyor. Bir karşı duruş sergileyemiyorsunuz bardaklar atılıyor, sular fırlatılıyor, ses tonları haddinden fazla yükseliyor. Güneydoğuda bir eyleme veya terörist cenazesine

katılmayan bir çocuğun üzerinde ağır baskı uygulanıyor. Okula gittiği zaman nevrüz günü öğretmeni veya yönetici “Senin ne işin var, bugün nevrüz. Senin bugün nevrüze gitmen lazım.” Şimdi çocuk gidip şikâyetçi olmazsa devletin haberi olmaz, kolluk gücünün haberi olmaz, araştırma yapılmaz. Bu tip mahalle baskıları var. Lütfen, ırkçılık konusunda araştırma yapacaksa doğu ve güneydoğudaki ırkçılık konusunda da ben bir komisyon kurulmasını öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Tüm arkadaşlardan özür dilerim geç geldiğim için çünkü dün akşam dörtte bitti, eve gidiş dört buçuk ve yatağa giriş beş. Onun için gecikmeli geldim, özür diliyorum, benim gibi tabii arkadaşlar da vardı ama arkadaşlarımız sağ olsunlar geldiler ama tabii dinç bir kafayla gelmek istedim doğrusu. O anlamda özür dilerim.

Öncelikle tabii Komisyonumuzun görevi sadece yaralanmış, ölmüş, bir hak ihlali anlamında değil ülkemizde devam eden hak ihlali anlamında da bizim sorumluluk ve görevimiz var. En başta Türkiye Büyük Millet Meclisi Parlamento üyelerinin işte bu şekilde sabah dörde kadar çalışıp ve bu saatte de tekrar saat on birde Komisyona gelmesi başlı başına bir hak ihlali değerli arkadaşlar.

Biz, çalışmaktan yorulmuyoruz, çalışmaktan korkmuyoruz. Meclisin çalışma saatleri salı, çarşamba, perşembe... Pazartesi de çalışalım, cuma günü de çalışalım ama gerçekten yasa topluma yararlı bir şekilde çıkacaksa, dinç kafayla çıkacaksa... Yatarak, uyuyarak, parmak kaldırıp parmak indirmek değil en azından bunun Parlamentoda tartışılması lazım. Bu anlamda ben tabii o yorucu vaziyette parmak kaldıran, uyuyarak parmak kaldırıp hatta -samimi olmak lazım- Meclis Başkan Vekilinin yüzünü dahi görmeden parmak kaldırıp parmak indiren arkadaşlarımız var o uyku haliyle.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Sesi yetiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Tabii bir şey diyemiyorum o arkadaşlarımız bir günahı vesairesi yok. O arkadaşlarımız gerçekten hepsi, o 550 milletvekili de orada saat dörde kadar çalışan arkadaşlarımız yorgun vaziyette. O anlamda ilk önce bu Komisyonumuzun Meclis içerisinde bulunan bu hak ihlalinin düzeltilmesi lazım. Pazartesi çalışalım. Niye ikide çalışmaya başlıyoruz ki? Pazartesi günü ondan itibaren başlayalım, cuma günü yine ondan itibaren başlayalım, hatta dokuz buçukta başlayalım. Burada mesai...

Bakın, değerli arkadaşlar, tüm kamu kurumlarında mesai saat sekiz buçukta başlararken Mecliste dokuz buçukta başlıyor yani tüm personel dokuz buçukta geliyor. Böyle bir şey yok. Yani eğer adliyede veya bir bakanlıkta personel sekiz buçukta geliyorsa bu Meclis de sekiz buçukta açılmalı. Efendim, Parlamento saat ikide veya üçte açılmamalı, saat dokuz buçuk, onda açılmalı. Daha

verimli, daha tartişılmış, daha süzgeçten geçirilmiş yasalar çıkmış olur. Hiç olmazsa uyuklayarak da yasalar oylamaya sunulmamış olur. Öncelikle Sayın Başkanın da bu konuyu da gündeme almasını istirham ediyorum, birinci konu bu değerli arkadaşlar.

Gelelim raporla ilgili... Bilemiyorum arkadaşlar da belki konuştu ama "Yok" dediler, ben atladıysam özür dilerim, okumadığım için bir şey söyleyemiyorum ama neticede bir emektir, emeğe çok çok teşekkür ederim ve onunla ilgili okuduktan sonra bilgilerimi ben sunmuş olacağım. Ama Komisyonun öncelikle tabii evet geçmişle ilgili neler varsa ne kadar ihlal varsa bunları rapor edeceğiz kamuoyuyla, toplumla paylaşacağız, yararlı olur ama öncelikle günümüzdeki olaylara ağırlık vermek lazım. Ağırlık vermeden tüm zamanı geçmişle paylaşmak, biraz da amacımızdan uzaklaşmış oluruz değerli arkadaşlar.

Şimdi, Sayın Metiner arkadaşımız tabii konuyu Silivri... Hiç öyle kimsenin öyle bir kaygısı yok. Nerede bir hak ihlali varsa nerede hukuka aykırılık varsa biz ona dikkat çekmeye çalışıyoruz ama şunu da kabul etmek lazım değerli arkadaşlar, özel yetkili mahkemeler, devlet güvenlik mahkemelerinin devamı. Bu nedir? Özel dönemler özel anlamda yani bir nevi o dönemin siyasi iktidarını kollama, koruma gibi muhalif olanları susturma aracı olarak kullanmış. Bugüne kadar hep böyle olmuş. Devlet güvenlik mahkemeleri de öyle olmuş, özel yetkili mahkemeler de o şekilde. Peki, bu, bu şekilde ama netice itibarıyla Değerli Halaçoğlu Hocamız çok güzel dedi "Osmanlı döneminde en son adalet bitti." Doğru, adalet biterse devlet biter. Yani ilk önce bu adalet duygusunun zedelenmemesi lazım, güvenin, itibarının tam olması lazım. Peki, kendi kendimize soru soralım, objektif olmaya çalışalım yani şu anda sıradan vatandaşa sorduğunuz zaman özel yetkili mahkemeler gerçekten yargının, devletin itibarını zedeliyor mu zedelemiyor mu? Yani ben evet veya hayır demiyorum, kendi kendimize de artık bunun cevabını kendimiz verelim. Eğer zedeliyor ise demek ki toplum bundan zarar görüyor. Biz ne diyoruz? Adalet düzen demektir, düzen eşittir adalet demektir. Adalet eğer yok olmuşsa düzen de biter, devlet de biter. İşte, Arap Baharı dediğimiz tüm ülkelerde neden iç ayaklanmalar oldu, en sonda rejimler yıkıldı, rejimler değişecek mi, değişmeyecek mi? İnşallah, olumlu yönde değişir, temennimiz o. Ama hepsinin başında ne vardı? Üniversiteli bir genç, işportacılık yapıyor, bu adaletsizliğe dur diyor. Bizim de yapmamız gereken, ülkemiz içerisinde gerçekten bu uçurumların çok olmaması, aradaki makas farkını kapatmak lazım, adaletsizliği en aza indirmek lazım. Bu anlamda, tabii, üstümüze düşen nedir? Bu şekilde toplumun adalet duygusunu yok etmeye çalışan özel yetkili mahkeme veya kurumları en aza indirmek lazım diye düşünüyorum.

Şimdi, Sayın Eronat'ın teklifi çok tehlikeli bir teklif. Güneydoğuda ırkçılıkla ilgili. Arkadaşlar, yani ülkemiz içerisinde böyle bir şey yapmak, terör örgütüne resmen çanak tutma anlamına gelir. Belki iyi niyetli olarak söyledi, farkına varmadan söylemiş de olabilir yani ben özür dilerim, kendisine satışma anlamında değil ama o bölgenin ben de insanıyım, Sayın Metiner de

bölgenin insanı yani sadece siz o bölgenin insanı değilsiniz. Şimdi, bölgede netice itibarıyla ben ilkokulumu, ortaokulumu ve liseyi yatılı okudum değerli arkadaşlar, devletin nohut, makarnasıyla büyüyen bir insandım. Yani bir yandan asimilasyon denildi, bir yandan benim netice itibarıyla karnım nerede doyuyorsa orası benim ülkem. Bu ülke benim ülkem, benim gidecek başka bir yerim yok.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Şimdi ben anlayamadım yani.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Özür dilerim, geleceğim Oya Hanım.

Şimdi, burada sorun, yoksulluğun yoğun olduğu bir bölgede veya ülkede devletin müdahaleci davranması lazım. Müdahaleci davranınca da devlet orada kâr ve zararı hesap etmez, bölgedeki sorunları eğer en aza indirtmeye çalışıyor ise devlet zarar da etse oradaki fabrikaları açmak zorunda. İnsanlar iş, aş olunca inan ki terör de biter. Yani bugün bizim dönemimizde, sizin döneminizi bilemiyorum, Sayın Metiner'in dönemindeki arkadaşlarımızdan işte, okul okuyamayıp da ya bir yerde çobandır ya dağdadır ya vefat etmiştir, benim aynı dönemde öyle değerli arkadaşlarım ama ne idi, işte, o dönemin tabii devleti farklı bir devlettir. Ne kadar kötülerseniz kötüleyin, ben minnettarım. Ne yapardı devlet? İlkokulu ben Siverek Yatılı Bölge Okulunda okuduğum zaman yoksul aile çocuğuyduk biz, 9 kardeşlik. Fazla hikâyeye başınızı ağrıtmayacağım ama devlet bize maaş verirdi, zengin-fakir ayrımını yok edebilmek için bize de bir maaş verirdi, para verirdi. Şimdi ne yapıyoruz? Yani efendim, okul yardımı, aile birliği yardımı, vatandaşın, aile birliğinden para toplamaya çalışıyoruz ve o yol paramızı devlet bize verirdi, gayet rahat geçimimizi çok iyi yapardık. Mutluyduk gerçekten o anlamda ve netice itibarıyla yatılı bölgelerden mezun olan arkadaşlarımızın çoğu ya bir öğretmen okuluna girdi, o dönem Diyarbakır'da Diyarbakır Maarif Koleji vardı, ücretli ama öğretmen okulunu kazanan öğrenciler ücretsiz oraya da girerdi. Bu farklılıkların hepsi ortadan kaldırıldı. E ne oldu? Şimdi, bölgede parası olan aile bireyleri gayet rahat aileler bunu ya kolejde, büyük şehirlerde okutma imkânı var. Peki, oradaki bölgede oturan insanımız biz ne için yeni hukuk fakültesini bitiren hâkim, savcıyı Güneydoğuya gönder, tıp fakültesini bitirmiş olanı Güneydoğuya gönder, öğretmeni Güneydoğuya gönder. Sayın Şener'in tespit ettiği şey doğru, efendim, Almanya'da bu ayrım... Ne olur kardeşim, sen Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesi, burası bir laboratuvar, bir deney yeri mi? Öncelikle mezun olmuş olan arkadaşlarımızı niye oraya gönderip tecrübe edinip geri batıya geliyor? Öyle bir sistem kurmak lazım ki gerçekten burada deneyimli olan, yargıcın orada insanın temiz, doğru, adil bir karara ihtiyacı yok mu? Bugüne kadar deneyimi, tecrübesi olmuş olan öğretmene ihtiyacı yok mu? Devlet kadrosunda deneyimli olan insanlara ihtiyacı yok mu? Efendim, noter mezun olur, hemen direkt oraya; yargıç mezun olur, oraya; savcı direkt mezun olur, oraya; hemşire deneyim tahtası, oraya. Bence bunu bir daha, idari sistem açısından bunu bir karma hâline getirmekte yarar var çünkü yeni mezun olan arkadaşımız kendisini idare edemiyor, toplumla bir bağ kuramıyor, kuramayınca ben eğer memur isem gerçekten yaptığım işlemler doğru ve yerinde değilse ben orada çünkü memur olduğum

için yaptığım her türlü olumsuzluk devlet olarak devlete mal olur. İşte diyor, devletin memuru ancak bana böyle yaptı diyor. Aslında rahmetli bir hocamız derdi “İyi bir sistemi kötü bir insanın eline verirsiniz kötü olur, kötü bir sistemi iyi bir insanın eline verirsiniz iyi olur.” Mümkün olduğunca eğer Türk idari sistem yapısında yeni mezun olan tüm arkadaşları dördüncü bölge, beşinci bölge, altıncı bölge...

BAŞKAN – Mahmut Bey, toparlayın.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Toparlayacağım.

...ve bu şekilde bir sistemin kurulmasında yarar var ama fabrikalar olmazsa olmayız. Devlet zarar da etse özel sektöre havale etmemeli çünkü özel sektör de gitmez. Neden gitmez? Özel sektör güvenlik arar, güvenliğin olmadığı yere para gitmez değerli arkadaşlar ama devlet ne yapar, zararına da olsa bu tür olayı üstlenebilmeli.

Gelelim, Almanya’daki soydaşlarımızla ilgili, ben Sayın Genel Müdürümüze teşekkür ederim. Neden? Başbakanlık Yurt Dışı Türkleriyle ilgili 50’nci yıl nedeniyle gittik, götürdüler bizi sağ olsunlar dolaştırdılar, soydaşlarımızla bizi tanıştırdılar. İki gün orada bir konferans oldu. Tabii, o gün iki gün içerisinde yine aynı şekilde ben devam eden bir öğrenci gibi notlarımı aldım hakikaten. Oradaki tespit ne? Biz devlet olarak soydaşlarımıza bugüne kadar ilgi ve alakamızı kesmişiz arkadaşlar. Bir ağacı siz bulunduğu yerden topraktan alıp bir başka yere götürürseniz nasıl uyum sağlaması epey bir süreç alıyorsa oradaki soydaşlarımızın da durumu o şekilde. Biz, Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak el çekmişiz, ilgilenmemişiz, Almanya’da zaten nasıl olsa bunlar bu şekilde bizim işte, en kötü, en alt işlerimizi yapmış olurlar, o gözle bakmış olur. Bakmışlar bugüne kadar ve böyle bir uyumsuzluğumuz devam ediyor. Bize düşen görev, ülke olarak düşen görev, vatandaşlarımıza yani temennim o, biz nasıl biraz önce ben Güneydoğuda canlı örneği kendi üzerimde verdimsem, uyum önemli dediysem, oradaki ayrıştırmayı körüklemeyecek, uyumu sağlayacak, vatandaşımızı kalkındıracak politikalar gütmekte yarar var. Aksi takdirde, ayrıştırıcı söylemlerle biz vatandaşımıza orada yaklaşırsak netice itibarıyla insan yaşadığı toplumda düzen ister, o vatandaşlarımızın da düzenini bozmuş oluruz. Sizden istirhamım, tabii, Sayın Başbakanla birebir görüşmüyor olabilirsiniz ama kendi içinizde ne olur, tabii Başbakan onu düzeltti, ne kadar samimi ama tek dil, tek din, tek devlet anlayışının ırkçılıktan bir farkı değerli arkadaşlar. Onun için...

BAŞKAN – Böyle bir şey yok Mahmut Bey yani hakikaten...

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Tabii tabii yani bu cümle de o. Kendi içinizde ne olur bunları tartışın.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bunların hepsini partiniz de söylüyor. Siz de bunlardan yanaysanız söyleyin bilelim efendim.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Yok yok, yani ben teşekkür ederim. Elhamdülillah çok şükür, ben de sizin kadar Müslüman'ım Metin Bey yani kusura bakmayın.

BAŞKAN – Öyle “tek din” demedi, yapmayın. Olmayan bir şey çıkarmayın yani.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Yani lütfen, burada din yarışması hoş olmaz. Allah'la benim aramda.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – “Tek din” yok dedim, sizin partiniz de “Tek devlet, tek dil” diyor dedim.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Lütfen yani...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Çok dil diyorsanız bilelim yani.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Netice itibarıyla burada ne olur, konuyu bitiriyorum,

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Siz de “tek dil” dediniz.

BAŞKAN – Toparlayın Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Hemen cümleyi şey yapmayın Sayın Metiner.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Çok dil diyorsanız bilelim.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Nasıl?

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Çok resmî dil yani.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Beyefendi ben Kürt'üm yani benim varlığıma ne diyorsunuz? Yani benim varlığıma hiç şey yapma, ben Kürt'üm, Kürt.

BAŞKAN – Mahmut Bey, teşekkür ederiz, tamam.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Yani anladım, ırkçılık söylemlerinizden vazgeçin, ben bunu söylemeye çalışıyorum. Teşekkür ederim ama sizden istirham ediyorum, şu raporu düzenlediğiniz süre kadar da inşallah Uludere'de böyle ayrıntılı bir rapor düzenlerseniz de seviniyim. Saygılar, sağ olun.

İHSAN ŞENER (Ordu) – Düzenlersek birlikte düzenliyoruz, birlikte çalışıyoruz.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Basında okudum, dosya kasada bekliyormuş, inşallah bu şekilde biz sahip oluruz. Ben dünkü basından okudum, bilmiyorum.

BAŞKAN – Anlamadım Mahmut Bey, nerede bekliyormuş dosya?

MAHMUT TANAL (Devamlı) – Kasanızda bekliyormuş, dünkü basın öyle diyormuş.

BAŞKAN – Cumartesi, pazar komisyon çalışmıyor, onun için kasada bekletiyoruz evet.

MAHMUT TANAL (Devamlı) – İşte anladım ama arkadaşlar hayır diyorlar.

BAŞKAN – Ama dün geldi, komisyon çalıştı dün. Herhâlde siz takip edemiyorsunuz komisyonumuzu çok yoğun olduğunuz için.

Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, bir önerge var, okutuyorum:

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına

Almanya Baden-Württemberg eyaletinin Uyum Bakanı İlkay Öney'in, Almanya'da sekizi Türk dokuz göçmenin ırkçılar tarafından öldürülmesine ilişkin bir Türk haber ajansına verdiği beyanatta Almanya'da derin devlet var dediği öne sürülerek, Hristiyan Demokrat Parti milletvekilleri tarafından büyük psikolojik baskı altına alınmıştır. Sayın Öney yaptığı eleştirilerin hem Alman medyası hem de politikacılar tarafından çokça dile getirildiğini, konu hakkında araştırma Komisyonu kurulduğunu ve Almanya Başbakanı'nın herkesin önünde kamuoyu önünde özür dilediğini, Türk kökenli olduğu için eleştirel yaklaşım sergilemesinin istenmediğini belirtmiştir.

Oysa sekiz Türk'ün ve diğer yabancıların ırkçı saiklerle katledilmesine ilişkin olayların tam olarak aydınlatılabilmesi ve bir daha bu şekilde cinayetlerin yaşanmaması için özgürce tartışılması ve sorunlara çözüm üretilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda Sayın İlkay Öney'in hem resmi görevi gereği hem de Türk kökenli bir politikacı olması dolayısıyla siyasi psikolojik baskıya tabi tutulmasının Komisyon raporuna eklenmesini arz ederim.

Mustafa Erdem İhsan Şener
Ankara Ordu

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu da komisyon raporumuzun “Siyasetçilerin tutum ve davranışları” diye bir alt başlık var, o bölüme dâhil edilmesini aslında ben de arzu ediyorum, bu hususu şimdi oylarınıza sunacağım: Bu önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu şekilde, kabul edilen önergeyle birlikte müzakeresini yaptığımız Almanya'da Neonazi cinayetlerine ilişkin hazırlanan raporu redaksiyon yetkisi alarak, çünkü bazı belki cümlelerde düzeltmeler olabilir, oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir başka şeyi daha oylamamız gerekir, o da şu: Şimdi, tatile yaklaşıyoruz. Komisyonumuz tatile yaklaştığı zaman tatilde çalışma kararı alıyor ki hem alt komisyonlarımız var, onlar çalışabilsinler hem de ola ki bir durum olduğunda yine olaya müdahale edilebilsin diye. Dolayısıyla, komisyonumuzun Meclisimizin Anayasa gereği tatile girdiği zamanlarda da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Bu durum da kabul edilmiştir.

Böylece, gündemde görüşülecek bir husus kalmadığından toplantıyı kapatıyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati : 13.14